

ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ



ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ & ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Σίνα 4, 454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ, Τηλ.: 26510 -74000 ΦΑΞ: 26510 -79286

Διαβάζεται από 2.000 οικογένειες Ζαγορίσιων στην Ελλάδα και σ' όλον τον κόσμο

ΕΤΟΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ
ΟΓΔΟΟ
ΑΡ. ΦΥΛ. 442
ΑΠΡΙΛΙΟΣ
2015

ΚΩΔΙΚΟΣ 092571

Η ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΣΤΟ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ

Σάββατο του Λαζάρου και Κυριακή των Βαΐων το πρώτο κανάλι (ARD) της Γερμανικής τηλεόρασης, βρέθηκε στο Γρεβενίτι, ύστερα από πρόσκληση του Πολιτιστικού Συλλόγου του χωριού.

Τέσσερις δημοσιογράφοι με επικεφαλής μια νέα κοπέλα, για 2-3 μέρες κουβέντισαν, ρώτησαν, έμαθαν και κατέγραψαν, από αυτόπτες μάρτυρες (όσοι λίγοι απόμειναν) αναμνήσεις εκείνων των τραγικών στιγμών του ολοκαυτώματος του χωριού τους. Οι Γρεβενιτιώτες τους υποδέχτηκαν μετά βαΐων θα λέγαμε (και λόγω της εορτής), υποδοχή που συγκίνησε, όπως μάθαμε τους δημοσιογράφους, απόγονους εκείνων που πριν 70 και πάνω χρόνια έκαναν στάχτη το ιστορικό χωριό τους, δολοφονώντας κάπου 30 από τους κατοίκους του.

Εντύπωση έκανε, το ότι οι Γερμανοί δημοσιογράφοι του τηλεοπτικού συγκροτήματος, έδειχναν απόλυτη άγνοια όλων των γεγονότων που αφορούν στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ίσως αυτή η μη πληροφόρηση να καλλιιεργήθηκε σκόπιμα ώστε να μη γνωρίσουν οι νέοι Γερμανοί τις θηριωδίες των Ναζί.

Το αποτέλεσμα της επίσκεψης αυτής ήταν ένα ολοκληρωμένο ντοκυμαντέρ που αφορούσε το τριπλό κάψιμο του Γρεβενιτίου (Οκτώβριος του 1943 - Μάρτιος του 1944 - Ιούλιος του 1944), το οποίο προβλήθηκε από την Γερμανική κρατική τηλεόραση την Κυριακή του δικού μας Πάσχα, στις 12 Απριλίου.

Οι πληροφορίες Γρεβενιτιωτών που βρίσκονται στη Γερμανία λένε, πως ήταν μια καταπληκτική δουλειά που συγκίνησε και τους ίδιους τους Γερμανούς. Το εν λόγω ντοκυμαντέρ θα αποσταλεί στο Σύλλογο του χωριού σε DVD και θα προβληθεί στο Γρεβενίτι το καλοκαίρι.

Τελευταία, κάποια περιστατικά από πλευράς Γερμανών, μας ξαφνιάζουν ευχάριστα. Πολλοί είδαμε τις δυο σατιρικές τηλεοπτικές εκπομπές κρατικού Γερμανικού καναλιού που αναφέρονται στο ολοκαύτωμα του Διστόμου, με την καταλυτική παρουσίαση και παρέμβαση του Αργύρη Σφουντούρη, ενός διασωθέντος από τη σφαγή τότε παιδιού του Διστόμου, που σήμερα βρί-

σκεται στη Γερμανία συνταξιούχος. Ακόμη τις μέρες αυτές διαβάσαμε σε Αθηναϊκή εφημερίδα, ότι στην Γερμανία κυκλοφορεί στα Γερμανικά εφημερίδα με τίτλο: «ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΥΡΕΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ» με τη συνεργασία Γερμανών δημοσιογράφων και Ελλήνων της Γερμανίας.

Αν τέτοια περιστατικά (όπως και η επίσκεψη του τηλεοπτικού συνεργείου στο Γρεβενίτι), θα έχουν ως αποτέλεσμα μια άλλη πολιτική της Γερμανίας στο ζήτημα των πολεμικών αποζημιώσεων καλώς να μας έρθουν, αν και κάποια πράγματα δεν ξεγράφονται με τίποτε, όπως δεν ξεχνιέται και η «μυρωδιά» του καμένου χωριού τότε,



Το Γρεβενίτι μετά την εισβολή των Γερμανών

όπως παραστατικά την περιγράφει ο αείμνηστος Γρεβενιτιώτης Χρήστος Ρογκότης στο βιβλίο για το χωριό του. Λέει ο Χρήστος:

«Διασχίζουμε ένα εφιαλτικό τοπίο που σε τίποτε δεν θυμίζει το χωριό μας. Μαυρισμένα χαλάσματα κι ανάμεσά τους μισοκαμένα δοκάρια που ακόμα καπνίζουν!

Όχι δεν είναι δυνατό! Δεν μπορεί να είναι το Γρεβενίτι αυτό που αντικρίζουμε! Καψαλισμένα δέντρα γύρω από τα σπίτια απλώνουν τα στρεβλωμένα κλαδιά τους προς τον ουρανό σαν διαμαρτυρία για την καταστροφή. Μισοκαμένα φρούτα, κυρίως κυδώνια, κρέμονται σαν στολίδια τοπίου της κόλασης.

Και η μυρωδιά! Αχ αυτή η απάισια μυρωδιά! Εκείνη η χαρακτηριστική μυρωδιά του πυρπολημένου χωριού που μέχρι το τέλος της ζωής μου θα με συντροφεύει.

Δεν μοιάζει με καμιά άλλη. Ούτε άσχημη

ούτε ευχάριστη. Όμως χαρακτηριστική! Ακόμα και τώρα παρακολουθώντας ή φωτογραφίες ή τηλεόραση με σκηνές φωτιάς, νάτη αυτή η μυρωδιά στην όσφρηση μου.

Ανάμεσα στα χαλάσματα κυκλοφορούν κάποιες μορφές, οι συγχωριανοί, με τα χαρακτηριστικά τραηγμένα από τρόμο και απελπισία. Δεν ακούγεται η παραμικρή κουβέντα. Δεν ακούγεται το παραμικρό κλάμα. Τα δάκρυα στέγνωσαν στα μάγουλα και τα μάτια σιέρονται.

Στις αυλές και τους δρόμους πετυμμένα διάφορα αντικείμενα των σπιτιών, αυτά που δεν προσφέρονταν για λεηλασία.

Ό,τι είχε αξία φορτώθηκε σε αρπαγμένα ζώα και μεταφέρθηκε στα Γιάννενα. Είναι γνωστό πως την περίοδο εκείνη είχαν γεμίσει οι δρόμοι της πόλης από χάλκινα σκεύη και υφαντά. Οι ληστές ξεπουλούσαν τη λεία τους».

Και δεν είναι μόνο το Γρεβενίτι που κάηκε, αλλά το μισό Ζαγόρι, όπως φαίνεται και στην παρακάτω κατάσταση (από το βιβλίο του Ρογκότη κι αυτή).

ΗΜ/ΝΙΑ	ΧΩΡΙΟ	ΠΥΡΠΟΛΗΜΕΝΑ ΣΠΙΤΙΑ	ΝΕΚΡΟΙ
18.10.43	Βουσοχώρι	76	3
»	Ηλιοχώρι	18	2
»	Λάιτσα	80	4
19.10.43	Βωβούσα	38	1
21.10.43	Γρεβενίτι	297	22
»	Τρίστενο	122	6
»	Φλαμπουράρι	99	4
22.10.43	Ελατοχώρι	100	3
»	Μακρινό	72	1
23.10.43	Δόλιανη	123	5
»	Μανασή	43	1
»	Καλωτά	70	2
»	Ανθρακίτης	26	-
»	Καβαλλάρι	61	7
»	Φραγκιάδες	67	-
»	Λεπτοκαρούα	72	2
ΣΥΝΟΛΟ	16 χωριά	1.364	63

Τέλος αξίζουν πολλά συγχαρητήρια στον Πολιτιστικό Σύλλογο Γρεβενιτίου για την πρωτοβουλία να προσκαλέσει το Γερμανικό κανάλι και ελπίζουμε να δούμε όλοι οι Ζαγορίσιοι κι όχι μόνο το καλοκαίρι το DVD με το εν λόγω ντοκυμαντέρ.

«Το ΖΑΓΟΡΙ μας»

Χρονογράφημα

Ανοιξιάτικο Πάσχα

Σταύρου Συκιώτη

*Κι αγέραν, κάμπους και βουνά, την πλάση πέρα ως πέρα,
γιομόζει από μοσχοβολιά με τον ανασασμό του*

στά από την κατανάλωση του πετρελαίου; Το καλοριφέρ δεν έπαψε να λειτουργεί και τις μέρες του Πάσχα.

Με το τικ-τακ του ρολογιού, η μέρα κυλούσε, ο διαλογισμός καταλάγιασε και πήρε τη θέση της η Λογική.

Είναι δεδομένο, πως ο Καιρός (η καιρική κατάσταση) δεν έχει πάντα σταθερά γνωρίσματα και πορεία κι επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες, όπως είναι οι ασκοί του Αιόλου και κάποιες συμπεριφορές των ανθρώπων που λειτουργούν αρνητικά στις βασικές λειτουργίες του καιρού. Όσο η ανθρώπινη κοινωνία θα εξελίσσεται, θα μηχανοποιείται κ.λ.π. τόσο η ισορροπία των καιρικών φαινομένων θα διαταράσσεται.

Τώρα, μένουμε στη «δεύτερη σελίδα» αλλάζουμε, όμως,

Κάθε άνοιξη είναι αναγέννηση, ανάσταση. Και ο Τορώ γράφει: «**Η Άνοιξη είναι μια φυσική ανάσταση, είναι η υλοποιημένη ιδέα της αθανασίας**». Και ο Γκαίτε είπε την άνοιξη «πανηγύρι της φύσης».

Εξ άλλου, την Κυριακή του Πάσχα την «**Ανάστασιν Χριστού θεασάμενοι... προσκυνούμεν τον Σταυρόν σου Χριστέ και την αγίαν σου ανάστασιν υμνούμεν και δοξάζομεν...**».

Τη σύζευξη αυτή, άνοιξης και Πάσχα, πολύ χαρακτηριστικά καταγράφει σ' ένα του χρονογράφημα ο Παύλος Παλαιολόγος (Βήμα 23.4.78):

«**Ετοιμος διάκοσμος για τα θεία πάθη που, καθώς έρχεται απόψε εν τω μέσω της νυκτός, εγκαινιάζει ο Νυμφίος της Εκκλησίας. Άνοιξη, ξύπνημα της φύσεως, σήμαντρα μοναστηριών, καμπάνες ναών, λιθάνι και κεριά, πίστη και παράδοση, που εκφράζονται με ποικίλες μορφές και σχήματα**».

Σε άλλο του χρονογράφημα (Βήμα 9.5.67) εμφαντικά γράφει: «**Άνοιξη! Το λέτε και λάμπουν τα μάτια σας και διαστέλλετε τα πτερύγια της μύτης για να την εισπνεύσετε και ανοίγετε την ψυχή για να τη δεχθείτε**».

Τόσο η Άνοιξη, όσο και το ιερό Πάσχα, με το σημαντικό σε βάθος και εύρος περιεχόμενό τους αναμφίβολα κυριεύουν το πνεύμα και τις αισθήσεις των ανθρώπων, γι' αυτό και υπάρχει άφθονο υλικό πνευματικό, εικαστικό και παραδοσιακό, για τα δύο αυτά σημαντικά γεγονότα στη ζωή των ανθρώπων.

Πλούσια η πασχαλινή Υμνολογία των παθών και της Ανάστασης του Χριστού, όσο πλούσια η λογοτεχνία και η ζωγραφική, που αναφέρονται στα χρώματα, τα αρώματα και τα χορευτικά τραγούδια της Άνοιξης.

Ας ευχηθούμε, η όμορφη αυτή πλευρά της ζωής μας να πλεονάζει στην τρέχουσα καθημερινότητά μας, να συντελεί στη συνεχή σμίλευση, των συναισθημάτων που ενυπάρχουν μέσα μας, όπως της αγάπης, της αλληλεγγύης, της συνεργασίας, του «καλού και ωραίου»... Πασχαλιάτικη ευχή μας!

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ



*Ο Επιτάφιος Θρήνος (Ενταφιασμός του Χριστού). 1620-1645. Εικόνα στο τέμπλο του ναού της Υπαπαντής στην Πάτμο.
(πηγή: «Εικόνες της Πάτμου», Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος).*

λίβανο, ψαλμωδίες συγκινητικές, λυγμοί και δάκρυα, μας κάνουν για να νιώθουμε πιο πολύ τη μυσταγωγία της Μεγάλης Εβδομάδας. Η ψυχή μας πλημμυρίζει από αισθήματα, συγκινήσεις, αγάπης και αφοσίωσης προς το γλυκό Ναζωραίο.

Ο εσωτερικός μας κόσμος ελαφρώνει από μίσση και η καρδιά μας φτερουγίζει προς τα ουράνια. Ζούμε την πίκρα, τη

θλίψη και τον πόνο των παθών του Κυρίου. Προσευχόμαστε σιωπηλά και ζητάμε τη χάρη και την ευλογία Του.

Μετά από τα φοβερά πάθη, τα μαστιγώματα, τα μαρτύρια, τη σταυρική θυσία και τον ενταφιασμό, θα ακολουθήσει η περίλαμπρη ανάσταση. Μετά από το «Σταύρωσον, σταύρωσον», που ραγίζει τις ψυχές μας, θα ακουστούν τα αναστάσιμα τροπάρια και οι θεσπέσιοι ύμνοι της

Μια γνώμη θέλω να εκφράσω....

σχολείο για την παραμονή της βιβλιοθήκης.

Ναι!! Πρέπει να συντηρηθεί ο χώρος από τυχόν σταλαξίες, να φτιαχτούν καλύτερες προθήκες - ράφια, να γίνει ασφαλέστερη η κτηριακή εγκατάσταση, να τύχει επισκευής ο φωτισμός και πολλά άλλα.

Τα δε υπόλοιπα για την καταγραφή δεν είναι απαραίτητα, γιατί ο ιδιοκτήτης της συλλογής πρέπει να σας έχει ενημερώσει ότι, έχει παλαιότερα καταγράψει τους τίτλους όλων των βιβλίων. Μια επιμελής τακτοποίηση θα άρμοζε στα βιβλία. Και νομίζω ότι αν ζητηθεί η συνδρομή των δημοτών, όλοι θα προστρέξουν μιας και θα αποτελεί στολίδι για την

Λεπτοκαρυά αυτή η βιβλιοθήκη! Για την ενημέρωση λοιπόν όλων των αναγνωστών στο «**Ζαγόρι μας**», οι τίτλοι στην βιβλιοθήκη του Βασίλη Φανίτσιου ανέρχονται σε δεκαέξι χιλιάδες πεντακόσιους έξι (16.506) τακτοποιημένους (...πριν από τουλάχιστον δέκα χρόνια) σε δεκαπέντε βιβλιοθήκες -έπιπλα και πάνω σε εκατόν οκτώ ράφια.

Και υπάρχει η καταγραφή όλων των τίτλων και αν μου ζητηθεί μπορώ να σας τους δώσω, όπως ο κ. Σπύρος Φανίτσιος άξιος κληρονόμος της «βιβλιοθήκης», μου τους είχε δώσει το 2004 όπου αναζητούσα πηγές για την έκδοση του βιβλίου μου «Βραδέτο, το

Λαμπρής. Τότε όλοι οι χριστιανοί θα πανηγυρίσουν το κοσμοϊστορικό γεγονός της Αναστάσεως του Κυρίου.

Η απέραντη και άδολη αγάπη, που σκόρπισε πλούσια ο Θεός στη γη, η μεγάλη ταπεινότητα που έδειξε στους ανθρώπους, η θυσία του Γολγοθά και η περίλαμπρη Ανάστασή Του, λύτρωσαν τον άνθρωπο από τα δεσμά της αμαρτίας και τον έκαναν να φτάσει στο ουράνιο μεγαλείο. Οι ελπίδες του κόσμου ανατρέπονται. Η πίστη στις ψυχές των ανθρώπων, για την παντοδυναμία του Θεού, γιγαντώνεται.

Οι χριστιανοί συγκεντρώνονται στις εκκλησίες για να δοξάσουν το άγιο όνομά Του, να προσευχηθούν και να τον ικετεύσουν για την υγεία και τη σωτηρία τους. Πιστεύουμε ακράδαντα ότι, ο γλυκύς Ναζωραίος είναι ο μόνος που μπορεί να μας σώσει και να μας λυτρώσει.

Γι' αυτό σαν καλοί Χριστιανοί να εφαρμόζουμε τις αρετές της αγάπης, της καλωσύνης, της ταπεινοφροσύνης και της αλληλοβοήθειας.

Να πανηγυρίζουμε την Ανάστασή Του και να τον έχουμε πάντα οδηγό και προστάτη σε όλα τα καθημερινά ατομικά οικογενειακά μας προβλήματα.

Μπαλκόνι του Ζαγορίου».

Ίσως... ένα ψεγάδι στο θέμα της βιβλιοθήκης αυτής να είναι η «ελπίζω όχι ακόμη» αναζήτηση αγοραστή, γιατί όπως είχα πληροφορηθεί προσφέρονταν για πώληση ολόκληρη η συλλογή, από την νυν οικογένεια Φανίτσιου. Αν κάτι τέτοιο «τρέχει» ακόμη, κατά την ταπεινή μου γνώμη δεν πρέπει να υπάρξει καμία κίνηση από πλευράς της υπάρχουσας Δημοτικής αρχής. Μην σπαταληθούν δυσέρετα ευρώ και στο τέλος δεν υπάρξει βιβλιοθήκη, εκτός και αν παραχωρηθεί εξ ολοκλήρου στον Δήμο Ζαγορίου και τότε πέρα από στολίδι της Λεπτοκαρυάς θα είναι και στολίδι στο «**ΖΑΓΟΡΙ μας**».

Φιλικά
Χρηστογούλας Στέφανος
Βραδέτο Ζαγορίου

Το λαογραφικό μουσείο του Αγάπιου Τόλη θα λειτουργήσει

Ασμένως δεχτήκαμε το «**Μνημόνιο Συνεργασίας**» της Περιφέρειας Ηπείρου και του Δήμου Ζαγορίου με αντικείμενο την λειτουργία του Λαογραφικού Μουσείου του Αγάπιου Τόλη στους Κήπους Ζαγορίου. Πέρασαν τρία χρόνια απ' το θάνατο του δωρητή που τον βραβεύσαμε και τον τιμήσαμε όσο ζούσε. Πέρασαν τρία χρόνια με δικαστικές εμπλοκές εκ μέρους των κληρονόμων του, με συνέπεια το Υπουργείο Πολιτισμού να αρνείται την έγκριση συστάσεως ιδρύματος. Εδώ μέμφεται ο μακαρίτης μια που δεν ξεκαθάρισε τα του Μουσείου και τα όσα για τους κληρονόμους του. Το ζητούμενο απ' την κοινωνία του Ζαγορίου είναι η σύσταση ιδρύματος, αλλά και η διαφαινόμενη λειτουργία του λαογραφικού μουσείου, με την αποκλειστική ευθύνη του Δήμου Ζαγορίου, είναι ένα μεγάλο άλμα για μπροστά. Συγχαρητήρια στον Δήμαρχό μας κ. Βασίλη Σπύρου για το ενδιαφέρον του και την επιτυχία του. Ας κινητοποιήσει και το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ζαγορίου να συμβάλλει στην λειτουργία του λαογραφικού μουσείου. Ας δημιουργηθούν οι συνθήκες και οι λεπτομέρειες λειτουργίας ώστε η έγκριση του Ιδρύματος να έχει έτοιμη υποδομή. Τέλος ας φροντίσει ο Περιφερειάρχης μας και ο Δήμαρχός μας να εγκριθεί γρήγορα και σωστά το Ιδρυμα.

Απόστολος Ντιναλέξης

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στα Ιωάννινα σήμερα στις 27/3/2015, οι παρακάτω συμβαλλόμενοι φορείς, ήτοι:

α) Η Περιφέρεια Ηπείρου, Ο.Τ.Α. Β' θαδμού, Ν.Π.Δ.Δ., που εδρεύει στα Ιωάννινα, όπως νόμιμα εκπροσωπείται από τον Περιφερειάρχη Ηπείρου κ. Αλέξανδρο Καχριμάνη.

β) Ο Δήμος Ζαγορίου, Ο.Τ.Α. α' θαδμού, Ν.Π.Δ.Δ., που εδρεύει στους Ασπραγγέλους Νομού Ιωαννίνων, όπως νόμιμα εκπροσωπείται από τον Δήμαρχο κ. Βασίλη Σπύρου (σχετ. και η υπ. αριθ. 22/2015 απόφαση του Δ.Σ. του Δήμου Ζαγορίου).

προβαίνουν στην σύνταξη και υπογραφή του παρόντος μνημονίου συνεργασίας συνεργαζόμενων φορέων, στα πλαίσια των αρχών της αμοιβαιότητας και της συνεργασίας φορέων, προς την κατεύθυνση συμβολής στην εξυπηρέτηση των σκοπών που ο κάθε φορέας υπηρετεί και της κοινής συνισταμένης αυτών των σκοπών, που είναι η ανάπτυξη και προβολή της περιοχής του Δήμου Ζαγορίου και του Νομού Ιωαννίνων γενικότερα, η ανάδειξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και του λαϊκού πολιτισμού της ίδιας περιοχής του Ζαγορίου, η διάσωση, αξιοποίηση, προβολή της ίδιας λαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς και των στοιχείων αυτής μέσω της αξιοποίησης, λειτουργίας και προβολής του λαογραφικού Μουσείου «Αγάπιος Τόλης», που εδρεύει στους Κήπους του Δήμου Ζαγορίου, που περιέχει τις γνωστές συλλογές λαογραφικού περιεχομένου που άφησε ο συλλέκτης Αγάπιος Τόλης, κάτοικος εν ζωή Κήπων Ζαγορίου, ο οποίος πριν το θάνατο του προέβη στην σύσταση ομωνύμου Ιδρύματος όσον αφορά την λειτουργία του ίδιου λαογραφικού Μουσείου, Ιδρυμα του οποίου δεν έχει ολοκληρωθεί η σχετική έγκρισή του, η ενίσχυση του εθελοντισμού και επίσης η προφορά, ενίσχυση και ανάδειξη της περιοχής του Δήμου Ζαγορίου και ευρύτερης της Ηπείρου, η ανάπτυξη και η ενί-

σχυση της δραστηριότητας και ωφέλιμότητας στην ως άνω περιοχή μέσω κοινών δράσεων και πρωτοβουλιών των ως άνω φορέων, όπως και λοιπών φορέων που θα συμμετάσχουν και θα συνεργαστούν αντίστοιχα. Ειδικότερα:

Ι. Προς την Περιφέρεια Ηπείρου, με την ιδιότητα της καθολικής διαδόχου της τότε Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων, ο ως άνω συλλέκτης Αγάπιος Τόλης, με την με αριθ. 19299/1999 συμβολαιογραφική πράξη δωρεάς εν ζωή του συμβολαιογράφου Ιωαννίνων Παύλου Κίτη, που μεταγράφηκε νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Ζαγορίου, δώρισε και μεταβίβασε λόγω δωρεάς κατά πλήρες δικαίωμα κυριότητας νομής και κατοχής και κατά ποσοστό 1/2 εξ αδιαίρετου, την περιγραφόμενη στο ίδιο συμβόλαιο ανεξάρτητη ιδιοκτησία (οικόπεδο ιδιοκτησίας του, στους Κήπους Ζαγορίου), προκειμένου στην ίδια ιδιοκτησία, η τότε ΝΑΙ, να ανεγείρει με δαπάνες και έξοδα της, κτίσματα για την στέγαση λαογραφικού μουσείου στο οποίο θα εκτίθεντο οι ιδιωτικές συλλογές του ως άνω δωρητή, μουσείο που θα λειτουργούσε από το Ιδρυμα που θα συστήνονταν για το σκοπό αυτό και με την υποχρέωση της δωρεοδόχου Ν.Α.Ι. να μεταβιβάσει στο Ιδρυμα που κατά τα ως άνω θα συστήνονταν, το ως άνω εξ αδιαίρετου ποσοστό της. Πράγματι, στην ως άνω ανεξάρτητη ιδιοκτησία, συνιδιοκτησία κατά ποσοστό 1/2 εξ αδιαίρετου της Ν.Α.Ι., ανεγέρθηκε με δαπάνες και έξοδα της ολόκληρη η οικοδομή και το κτίσμα για την στέγαση και λειτουργία του λαογραφικού Μουσείου του ως άνω δωρητή «Αγάπιος Τόλη», μουσείο στο οποίο ήδη έχουν μεταφερθεί και βρίσκονται οι συλλογές του ως άνω δωρητή, που έχουν ταξινομηθεί και καταγραφεί από την Περιφέρεια Ηπείρου, σε συνεργασία με τον Δήμο Ζαγορίου.

Στη συνέχεια ο ως άνω δωρητής και συλλέκτης Αγάπιος Τόλης, με την υπ.αριθ. 41698/2011 συμβολαιογραφική πράξη του συμβολαιογράφου Ιωαννίνων Παύλου Κίτη, προέβη στην σύσταση κοινωφελούς ιδρύματος με την υπονο-

μία «ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΓΑΠΙΟΥ ΤΟΛΗ», με έδρα την Τοπική Κοινότητα Κήπων του Δήμου Ζαγορίου και σκοπό την προβολή, αξιοποίηση, ταξινόμηση, συντήρηση και διάσωση της ιδιωτικής συλλογής λαογραφικού περιεχομένου του ως άνω ιδρυτή, με την λειτουργία και επισκεψιμότητα στο Μουσείο, η προβολή της περιοχής του Ζαγορίου, η προβολή του λαϊκού πολιτισμού της περιοχής κ.λ.π. και περιουσία του υπό σύσταση Ιδρύματος όλη την κινητή περιουσία και συλλογή του ως άνω ιδρυτού, που βρίσκονταν στο κτήριο της Ν.Α.Ι. και επίσης μια ανεξάρτητη αυτοτελή ιδιοκτησία του ίδιου ιδρυτή, όπως αναλυτικά περιγράφεται στην ως άνω συστατική του πράξη και με διοίκηση, τον ίδιο τον δωρητή, τον εκάστοτε Περιφερειάρχη, τον εκάστοτε Δήμαρχο Ζαγορίου, τον κ. Δημήτριο Δέρβα και τον κ. Ιωάννη Τσεκούρα.

ΙΙ. Στις 1-5-2012 απεβίωσε ο ως άνω δωρητής Αγάπιος Τόλης. Μέχρι τον χρόνο του θανάτου του, όπως και μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει νόμιμη έγκριση του ως άνω Ιδρύματος και δημοσίευση της σχετικής εγκριτικής διοικητικής πράξης, που αποτελεί συστατική πράξη αυτού (ιδρύματος) και εκκρεμεί η σχετική διαδικασία εξαιτίας, μάλιστα ζητημάτων «και προβλημάτων που έχουν ανακύψει και σχετίζονται με την έκδοση και προσκόμιση απαιτούμενων για την έγκριση δικαιολογητικών και πιστοποιητικών, που σχετίζονται μάλιστα με ιδιόγραφες διαθήκες του ως άνω δωρητή και το περιεχόμενό τους, που έχουν δημοσιευτεί στο αρμόδιο Τμήμα Διαθηκών του Πρωτοδικείου Ιωαννίνων και για τις οποίες έχει προκύψει σχετική διενέργη μεταξύ των συγγενών του ως άνω διαθέτη. Ενόψει των ως άνω δυσχερειών και προβλημάτων, που παρακλώουν μέχρι σήμερα την έγκριση του ως άνω συσταθέντος Ιδρύματος, προκύπτει αντίστοιχη δυσχέρεια στην λειτουργία του λαογραφικού Μουσείου Αγάπιος Τόλης.

ΙΙΙ. Η Περιφέρεια Ηπείρου, ήδη συνιδιοκτήτρια κατά ποσοστό 1/2 εξ αδιαίρετου του ως άνω λαογραφικού Μουσείου, όπως επίσης και ο Δήμος Ζαγορίου, εξ αρχής και με κάθε τρόπο στήριξαν την δημιουργία και λειτουργία του ως άνω λαογραφικού Μουσείου, λειτουργία που προβάλλει την περιοχή του Ζαγορίου και ευρύτερα την περιοχή του Νομού Ιωαννίνων, με την προβολή του λαϊκού πολιτισμού της, με τις σπάνιες και ανεκτίμητες συλλογές εκθεμάτων που εμπεριέχει, την αύξηση της επισκεψιμότητας στην ίδια περιοχή, που είναι από τις πλέον αναπτυσσόμενες τουριστικά στο Νομό Ιωαννίνων, την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και την εν γένει ανάπτυξη της ίδιας περιοχής και των κατοίκων της. Προς την κατεύθυνση λοιπόν της άμεσης λειτουργίας του ως άνω λαογραφικού Μουσείου, στο οποίο ήδη η Περιφέρεια Ζαγορίου, έχει προβεί στην καταγραφή, ταξινόμηση και τεκμηρίωση των φορέων, προβαίνουν στην σύναψη του

παρόντος κοινού μνημονίου συνεργασίας, αποδεχόμενοι και δεσμευόμενοι για τα παρακάτω, που αποτελούν γενικές συμφωνίες και δεσμεύσεις, που στην υλοποίησή τους θα εξειδικευτούν και με την σύναψη αντίστοιχων και εξειδικευμένων προγραμματικών συμβάσεων. Συγκεκριμένα:

1. Αναγνωρίζεται από τους ως άνω συμβαλλόμενους φορείς, η μεγάλη σημασία, ωφελιμότητα και ανάγκη, για την άμεση λειτουργία του λαογραφικού Μουσείου «Αγάπιος Τόλης», όπως επίσης και η ανάγκη για την άμεση έγκριση του συσταθέντος Ιδρύματος, με την τελική δημοσίευση της σχετικής εγκριτικής πράξης.

2. Ενόψει των (προβλημάτων και δυσχερειών που έχουν ανακύψει, που ουδώς σχετίζονται με τους ίδιους φορείς που υπογράφουν το παρόν και προς το σκοπό της άμεσης λειτουργίας του λαογραφικού Μουσείου, η Περιφέρεια Ηπείρου, ήδη συνιδιοκτήτρια κατά ποσοστό 1/2 εξ αδιαίρετου του ως άνω Μουσείου και των εγκαταστάσεών του, που με την ως άνω ιδιότητα έχει εγκατασταθεί σ' αυτό και έχει προβεί με δαπάνες της στην καταγραφή, μουσειακή-τεκμηρίωση και ταξινόμηση των εκθεμάτων και των συλλογών του ίδιου Μουσείου, αναθέτει την λειτουργία του Μουσείου στο συμβαλλόμενο Δήμο Ζαγορίου, που αναλαμβάνει την ίδια λειτουργία μέχρι το χρόνο της διοικητικής έγκρισης του ως άνω Ιδρύματος με την επωνυμία «ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΓΑΠΙΟΥ ΤΟΛΗ», που στη συνέχεια θα λειτουργήσει το Μουσείο από το ίδιο (Ιδρυμα).

3. Η Περιφέρεια Ηπείρου δεσμεύεται ότι θα προσφέρει κάθε δυνατή βοήθεια για την στήριξη και λειτουργία του ως άνω λαογραφικού μουσείου και ενδεικτικά, τεχνονομία με εξειδικευμένο προσωπικό, απαιτούμενες πιστώσεις για την λειτουργία του Μουσείου, την συντήρηση αυτού, την συντήρηση, καταγραφή και ανάδειξη των εκθεμάτων, όπως επίσης και την εκτέλεση αναγκαίων τεχνικών έργων και λοιπών παρεμβάσεων, με την σύναψη και προγραμματικών συμβάσεων που θα υπογράφει με τον Δήμο Ζαγορίου.

4. Οι ως άνω συμβαλλόμενοι φορείς, ήτοι η Περιφέρεια Ηπείρου και ο Δήμος Ζαγορίου, δεσμεύονται να εξαντλήσουν κάθε δυνατή προσπάθεια και συμβολή, σε συνεργασία με τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς και πρόσωπα, για την άμεση έγκριση του ως άνω Ιδρύματος, για την περαιτέρω λειτουργία του λαογραφικού Μουσείου από το Ιδρυμα με την επωνυμία «ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΓΑΠΙΟΥ ΤΟΛΗ».

Αυτά συμφώνησαν, συνυπολόγησαν και συναποδέχτηκαν τα συμβαλλόμενα μέρη και προς απόδειξη αφού αναγνωσθηκε το παρόν σύμφωνα συνεργασίας, υπογράφεται σε δύο αντίτυπα.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

Για την Περιφέρεια
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΑΧΡΙΜΑΝΗΣ
Για το Δήμο Ζαγορίου
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΠΥΡΟΥ

Τα «δικά» μας «Γεφύρια της Πλάκας»

Την 1η Φεβρουαρίου όλη η Ελλάδα και ιδιαίτερα η Ηπειρος συνταράχθηκε από την κατάρρευση του ιστορικού γεφυριού της Πλάκας. Για όσους είχαν ενημερωθεί, έστω ακροθιγώς, για την κατάσταση του επρόκειτο για ένα προαναγγελλθέντα θάνατο. Αφού λοιπόν, όλοι μας, φορείς και απλοί πολίτες, εκστομίσουμε βαρύνουσες εκφράσεις όσον αφορά τη λύπη μας, την οργή μας για την αμέλεια των «υπευθύνων» και την αναγκαιότητα ανακατασκευής του, οι περισσότεροι, αν όχι όλοι, εξακολουθήσαμε να σκεφτόμαστε και να δρούμε όπως ακριβώς και πριν, περιμένοντας τις ενέργειες των «υπευθύνων». Αναρωτιέμαι όμως: «ποιοι είναι οι υπεύθυνοι; Μήπως είμαστε όλοι μας;». Το μεγαλύτερο μερίδιο ευθύνης ανήκει στην κοινωνία. Μόνο όταν οι πολίτες αφουγκρασθούν την ανάγκη προστασίας της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, μπορεί να γίνει ένα πραγματικό βήμα προόδου. Όμως πού εξαντλείται το ενδιαφέρον μας; Τι θεωρείται ιστορικό μνημείο ή μνημείο αρχιτεκτονικής; Κάθε κατασκευή μικρή ή μεγάλη που έχει συνδεθεί με την ιστορία της περιοχής ή παρουσιάζει αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον είναι ένα μικρό «γεφύρι της Πλάκας».

Μπορεί να είναι ένα αλώνι, μια ξερολιθιά, μια πέτρινη βρύση, ένα αρχοντικό ή μια αχυρώνα. Στο παρόν άρθρο θα γίνει αναφορά σε τρία μνημεία που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με το χωριό μου, τους Ασπραγγέλους. Το πρώτο είναι η καμένη, από τους Γερμανούς, εκκλησία του Αγίου Νικολάου, σύμβολο μνήμης του ολοκαυτώματος των Ασπραγγέλων αλλά και όλων των μαρτυρικών χωριών και πόλεων του Β' Παγκοσμίου πολέμου. Οι προσπάθειες διάσωσης και ανάδειξης του μνημείου ήταν μικρές και αποσπασματικές και πολλές φορές οδηγησαν σε αντίθετα αποτελέσματα. Ο λιθανάγλυφος δικέφαλος αετός του κέντρου του δαπέδου έχει πλήρως καταστραφεί ενώ η επίσημη λιθανάγλυφη είσοδος φθείρεται, εκτεθειμένη στις και-

βολή του σε κάποιο τουριστικό έντυπο του Ζαγορίου, στα οποία απουσιάζει γενικότερα η προβολή των μαρτυρικών χωριών, τουλάχιστον όσο είμαι σε θέση να γνωρίζω. Το μνημείο χρειάζεται άμεση άρση των φαινομένων καταστροφής του και ανάδειξη σε τόπο προβολής της ιστορίας των Ασπραγγέλων καθώς και της ευρύτερης περιοχής της Ηπείρου κατά τη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου.

Το έτερο μνημείο αρχιτεκτονικής στους Ασπραγγέλους, που αποτελεί δημοτική ιδιοκτησία και χρήζει αναστήλωσης, είναι η κούλια Μπλάτσιου. Πρόκειται για οχυρωματική κατοικία, από τις ελάχιστες που διασώζονται στο Ζαγόρι και μάλλον η μοναδική που αποτελεί περιοχή, είτε δημόσια περιουσία. Το ισόγειο είναι θολοσκεπές, ώστε να μην μπορεί να παραβιαστεί ούτε μέσω της οροφής και έχει μικρά παράθυ-

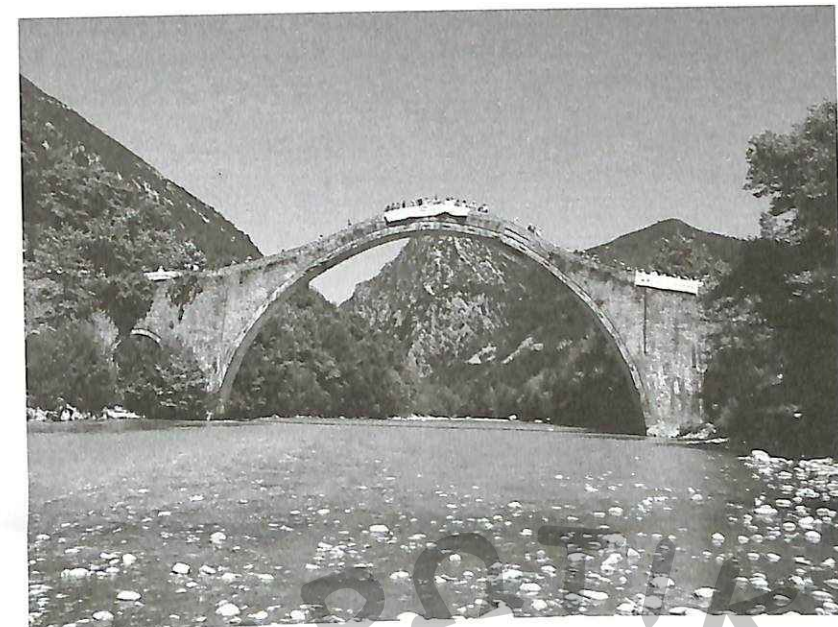
ρα προστατευμένα με σιδεριές. Αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα στατικότητας καθώς παρατηρούνται έντονες ρηγματώσεις, τμηματική κατάρρευση τοίχων και πλήρης καταστροφή της στέγης του, καθιστώντας έτσι τον κίνδυνο ολοκληρωτικής κατάρρευσης άμεσο. Στο εσωτερικό της σώζεται παραδοσια-

εστιατόριο και καταστήματα και βρίσκεται σε κατάσταση που επιτρέπει τη συντήρησή του. Η αψιδωτή είσοδος επί της οδού Ανεξαρτησίας οδηγεί, περνώντας κάτω από τον όροφο, σε μια θαυμάσια εσωτερική αυλή με πλατάνια και άλλα καταστήματα όπου «βλέπουν» οι εξώστες του χανιού. Ο όροφος είναι κατασκευασμένος από τσατμά και γενικότερα σαν υλικό επικρατεί το ξύλο. Συνεπώς, παρουσιάζει σημαντικότες φθορές και το μεγαλύτερο τμήμα κινδυνεύει άμεσα από κατάρρευση, ενώ λίγα δομικά στοιχεία είναι δυνατόν να συντηρηθούν. Τα περισσότερα χρήζουν ολικής αντικατάστασης. Στον όροφο βρίσκονταν τα δωμάτια όπου αναπαύονταν οι ταξιδιώτες. Με δεδηλωμένη την αδυναμία των ιδιοκτητών να αναστυλώσουν το μνημείο και την πρόθεση τους να παραχωρηθεί σε κάποιο δημόσιο φορέα για κάποια χρόνια με σκοπό την αποκατάστασή του, θεωρώ ότι πρέπει να συμβάλουμε όλοι προς αυτή την κατεύθυνση. Στους Ασπραγγέλους υπάρχουν και άλλα σημαντικά μνημεία όπου απαιτείται καταγραφή της ιστορίας τους, ανάδειξη και προστασία όπως η βρύση του Μουχτάρ, τα ερείπια παλιών οχυρώσεων στις θέσεις «καταφύ» και «του Λιάπη τα λιθάρια».

Η ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και των τοπικών φορέων, σχετικά με την ανάγκη διατήρησης της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και των μνημείων, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επίτευξη αυτού του στόχου και έχει τονιστεί στις σημαντικότερες διακηρύξεις που διέπουν την διατήρηση και αποκατάσταση μνημείων και συνόλων. Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ασπραγγέλων προτίθεται να κινητοποιηθεί προς αυτή την κατεύθυνση σε μια προσπάθεια που ίσως αποδειχτεί δύσκολη αλλά επιβεβλημένη.

Θεόδωρος Ζαμπακόλας

Πρόεδρος Πολιτιστικού
Συλλόγου Ασπραγγέλων
Πολιτικός μηχανικός



Η ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ

Οι Ζαγορίσιοι γέμισαν και πάλι το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννιτών για να παρακολουθήσουν την ετήσια εκδήλωση του ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ. Κυριακή 29 Μαρτίου 2015 και ώρα 8 το βράδυ ξεκίνησε η εκδήλωση και τελείωσε κάπου μετά 2,30 ώρες.

Στην έναρξη ο πρόεδρος κ. Γ. Παπαλεοντίου, εξήγησε το περιεχόμενο της εκδήλωσης, ευχαρίστησε το Δ.Σ. και τους συντελεστές και ιδιαίτερα τα χορευτικά τμήματα. Ευχαρίστησε τους χορηγούς και ευχήθηκε καλή διασκέδαση. Τα τραγούδια και οι χοροί ήταν απ' τις ενότητες: α) Μαύρη θάλασσα, β) Δεσκάτη Γρεβενών, γ) Λήμνος, δ) Δυτική Θράκη, Ζάκυνθος και Μαγνησία. Ιδιαίτερη υποδοχή και χειροκρότημα απέσπασε το παιδικό χορευτικό τμήμα του Συνδέσμου. Η τελευταία ενότητα αφορούσε το Ζαγόρι και έπαιξε κλαρίνο ο δικός μας Γρηγόρης Καψάλης. Ανάμεσα στις ενότητες ο Χάρης Δάφλος ανέγνωσε περικοπές από κείμενα του Κ. Κρυστάλλη, του Οδ. Ελύτη, του Γ. Ρίτσου και του Ν. Βρετάκου. Η κ. Άννα Βαρζώκα παρουσίασε έμμετρο σατιρικό της κ. Ν. Ζούκη με θέμα «Το αντικείμενο του μαντηλιού». Η εκδήλωση ανέκαθεν έχει σκοπό να δείξουν οι χορευτές τις προόδους τους και να διασκεδάσουν και να φανεί και η δουλειά που γίνεται απ' τον Σύνδεσμο. Παράλληλα φαίνεται και η συνεργασία του Συνδέσμου με άλλους Πολιτιστικούς Συλλόγους της χώρας, όπως η πρόσφατη παρουσίαση στην Ξάνθη. Για μια ακόμη φορά με εντυπωσίασαν οι στολές γυναικών και ανδρών, το παράστημα και το χαμόγελο των χορευτών και η απόλαυση χορευτών και καθημένων. Τάσσομαι και πάλι με την πλευρά να ακούγονται απ' όλη την Ελλάδα. Αυτό άλλωστε προκύπτει κι απ' τον τίτλο της εκδήλωσης. «Αμφίαλον» είναι ότι περιβάλλεται από ακροθαλασσιά, δηλαδή όλη η Ελλάδα. «Ακρώμιον» είναι η απόδοταση μεταξύ δύο όμων και κατ' επέκταση ο ορίζοντας των γύρω βουνών, οι κορυφογραμμές.

Όπου βρεθείς στο Ζαγόρι έχεις γύρω σου «ακρώμια» και στο βάθος θάλασσα. Εμείς οι Ζαγορίσιοι θέλουμε ν' ακουγόμαστε και να διεκδικούμε τα πρωτεία μας και η υπόλοιπη Ελλάδα είναι πίσω μας. Ιδιαίτερη άριστη εντύπωση αποκόμισα από τα τραγούδια και τους χορούς της Λήμνου και της Ζακύνθου. Πέρα απ' την απόδοση των χορευτών είχε αποτέλεσμα και η εκτέλεση των τραγουδιών απ' την Εύη Γκόγκου (το αλφαβητάρι της αγάπης) και τους Γιώργο

Παπαλεοντίου, εξήγησε το περιεχόμενο της εκδήλωσης, ευχαρίστησε το Δ.Σ. και τους συντελεστές και ιδιαίτερα τα χορευτικά τμήματα. Ευχαρίστησε τους χορηγούς και ευχήθηκε καλή διασκέδαση. Τα τραγούδια και οι χοροί ήταν απ' τις ενότητες: α) Μαύρη θάλασσα, β) Δεσκάτη Γρεβενών, γ) Λήμνος, δ) Δυτική Θράκη, Ζάκυνθος και Μαγνησία. Ιδιαίτερη υποδοχή και χειροκρότημα απέσπασε το παιδικό χορευτικό τμήμα του Συνδέσμου. Η τελευταία ενότητα αφορούσε το Ζαγόρι και έπαιξε κλαρίνο ο δικός μας Γρηγόρης Καψάλης. Ανάμεσα στις ενότητες ο Χάρης Δάφλος ανέγνωσε περικοπές από κείμενα του Κ. Κρυστάλλη, του Οδ. Ελύτη, του Γ. Ρίτσου και του Ν. Βρετάκου. Η κ. Άννα Βαρζώκα παρουσίασε έμμετρο σατιρικό της κ. Ν. Ζούκη με θέμα «Το αντικείμενο του μαντηλιού». Η εκδήλωση ανέκαθεν έχει σκοπό να δείξουν οι χορευτές τις προόδους τους και να διασκεδάσουν και να φανεί και η δουλειά που γίνεται απ' τον Σύνδεσμο. Παράλληλα φαίνεται και η συνεργασία του Συνδέσμου με άλλους Πολιτιστικούς Συλλόγους της χώρας, όπως η πρόσφατη παρουσίαση στην Ξάνθη. Για μια ακόμη φορά με εντυπωσίασαν οι στολές γυναικών και ανδρών, το παράστημα και το χαμόγελο των χορευτών και η απόλαυση χορευτών και καθημένων. Τάσσομαι και πάλι με την πλευρά να ακούγονται απ' όλη την Ελλάδα. Αυτό άλλωστε προκύπτει κι απ' τον τίτλο της εκδήλωσης. «Αμφίαλον» είναι ότι περιβάλλεται από ακροθαλασσιά, δηλαδή όλη η Ελλάδα. «Ακρώμιον» είναι η απόδοταση μεταξύ δύο όμων και κατ' επέκταση ο ορίζοντας των γύρω βουνών, οι κορυφογραμμές.



Πατσούρα και Φώτη Παπαζήκο (Κατσιβελος, Ελενάκι, Μενεξέδες και Ζουμπούλια κλπ). Ευχάριστο γελαστό διάλειμμα ήταν το σατιρικό των αντρών με το Ζακυνθινό «Η άμοιρη». «Η άμοιρη» πήγε στο μύλο ν' αλέσει, βρήκε το μύλο χαλασμένο, ο μυλωνάς ήταν εκεί και σε λίγο φάνηκε ο άντρας της «άμοιρης» και την μαχαίρωσε στην καρδιά. Ευχάριστη βραδιά για τους Ζαγορίσιους. Συγχαρητήρια στο Δ.Σ. του Συνδέσμου, στον υπεύθυνο των χορών κ. Γιάννη Τριφύλλη και προπαντός στα παιδιά που χορεύουν και στις κυρίες και στους κυρίους. Ο Σύνδεσμος θέλει τον οβολό μας και την συμμετοχή μας για να συνεχίσει το έργο του. Ο Σύνδεσμος είναι μια Ζαγορίσια μονάδα που στέκεται όρθια ακόμα και πρέπει να ενισχυθεί για βήματα προόδου και επιτυχιών.

Απόστολος Ντιναλέξης

Η ΦΕΤΙΝΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΑΣ

«Αμφίαλον και ακρώμιον» ήταν ο τίτλος της φετινής παράστασης του Συνδέσμου μας, που έλαβε χώρα στις 29 Μαρτίου 2015 στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννιτών στις 8 μ.μ. Πιοητικός πράγματι αφού το δίπολο των δύο αυτών λέξεων μεταφορικά προσδιορίζουν τόπους ανάμεσα σε δύο θάλασσες με τον κεντρικό άξονα τις διαδοχικές κορυφογραμμές, εν προκειμένω τα βουνά

το αρμόζον μεράκι, κέφι, γνώση των βημάτων και λεβεντιά. Συγχαρητήρια ανήκουν εδώ στον υπεύθυνο του χορού κ. Γ. Τριφύλλη που με την άκοπη συμβολή του τα χορευτικά απόδωσαν το ύφος και το παράστημα των τοπικών χορών ξένων τόπων. Από τη Ζάκυνθο και το Ζαγόρι προέρχονταν τα δύο σατιρικά δρώμενα το μεν πρώτο με τίτλο την «άμοιρη» που αποδόθηκε από τους άνδρες του χορευτικού, το δε δεύτερο με τίτλο «το αντικείμενο του μαντηλιού» που αποδόθηκε μοναδικά από τη δική μας Άννα Βαρζώκα. Οι μουσικοί που πλαισίωσαν αριστοτεχνικά την όλη παράσταση ήταν στο κλαρίνο οι: Β. Παπαγεωργίου και Θ. Χαλιγιάννης, στο βιολί ο Κ. Καραπάνος, στο λαούτο ο Φ. Παπαζήκος, στα κρουστά ο Τ. Ντάφλος και στο τραγούδι οι Γ. Πατσούρας και Φ. Παπαζήκος. Έκτακτη συμμετοχή είχε ο δικός μας Γρηγόρης Καψάλης που ερμήνευσε μοναδικά με το κλαρίνο του τα Ζαγορίσια «Φεγγαροπρόσωπη», «Πάπιγκο», «Αλεξάνδρα», «Βιργινάδα» και «Ν' αναστενάξω μανούλα μ' δεν μ' ακούς». Θερμά συγχαρητήρια πρέπει κι από εδώ να αποδοθούν στην κ. Ν. Ζούκη που για άλλη μια χρονιά μας απέδειξε την αξεπέραστη ικανότητά της στο γράψιμο των κειμένων. Είναι σαφές πως η παράσταση αυτή δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί αν δεν υπήρχαν χορηγοί με αμέριστη προσφορά όπως οι ΒΕΧΡΩ Βιομηχανία Οικολογικών Χρωμάτων, Χρωμοεπιλογή Πολύβιος Καρράς, Ζωγράφου Τσοπανίδη υιοί Ο.Ε., Μύλοι Ιωαννίνων, Ζώτος Οπτικά, Μελίτειον Ασπράγγελοι Ζαγορίου, την πολύμηνη και ακούραστη προετοιμασία των παιδιών του Συνδέσμου καθώς επίσης και την πάσης φύσεως βοήθεια και προσφορά του Δ.Σ. του Συνδέσμου. Έχω την αίσθηση από τα λεγόμενα των θεατών ότι η υψηλή αισθητική του θεάματος και του τρόπου μεταφοράς αυτού του ποιητικού θέματος επί σκηνής ικανοποίησε ακόμη και τους πιο απαιτητικούς θεατές αν και η αθρόα προσέλευση του κοινού αποτελεί μαρτυρία κάθε χρόνο για μια ξεχωριστή παράσταση του Συνδέσμου Ζαγορίσιων. Για άλλη μια χρονιά λοιπόν ο Σύνδεσμος έδωσε δυναμικά το παρών στα πολιτιστικά δρώμενα της πόλης, αποσπώντας ικανοποίηση καθώς και ευχές για μια χρονιά παραγωγική πράγμα που δεν παραλείπουμε και εμείς από εδώ να εκφράσουμε.

Σας ευχαριστώ

Κατερίνα Ζαρίδη

μας, την οροσειρά της Πίνδου που δεσπόζει ενδιάμεσα. Η πιοητική αυτή αναφορά αναπαράσταθηκε, κατά το δώρο της παράστασης με χορούς, τραγούδια, σκετς που προέρχονται από τόπους του Αιγαίου από τη μια πλευρά και του Ιονίου από την άλλη με ενδιάμεσο σταθμό την εν λόγω οροσειρά που διατρέχει τον κεντρικό κορμό της Ελλάδας καθώς και απαγγελίες σχετικών ποιημάτων μεγάλων ποιητών μας (Ελύτης, Κρυστάλλης, Ρίτσος, Βρεττάκος). Μετά την ομιλία του -καλωσόρισμα του προέδρου Γ. Παπαλεοντίου που προλόγισε, ερμήνευσε το θέμα και χαιρέτισε τους επισήμους και το κοινό άρχισε το πρόγραμμα με τραγούδια και χορούς από τη Μαύρη θάλασσα, τη Δεσκάτη, τη Λήμνο, τη Δυτική Θράκη, τη Ζάκυνθο, τη Μαγνησία και τέλος το Ζαγόρι χορευόμενα εναλλάξ από τους χορευτές όλων των τμημάτων του Συνδέσμου δηλ. από το παιδικό ως εκείνο των ενηλίκων ντυμένων με τις αντίστοιχες τοπικές στολές και αποδιδόμενα με

Η εκδήλωση του Πολ. Συνδέσμου Ζαγορίσιων το 2015

Την Κυριακή 29 Μάρτη έγινε η εκδήλωση του Πολιτιστικού Συνδέσμου στο Πνευματικό Κέντρο του δήμου Ιωαννιτών. Περιελάμβανε χορούς και δημοτικά τραγούδια από θαλασσινούς τόπους αλλά και από ορεινούς της πατρίδας μας. Όπως απ' τη Μαύρη Θάλασσα, τη Δεσκάτη Γρεβενών, το νησί της Λήμνου, της Ζακύνθου, τη Δυτ. Θράκη, τη Μαγνησία και τέλος το Ζαγόρι. Μια πρωτοτυπία της εκδήλωσης ήταν ότι ανάμεσα στα δημοτικά υπήρχε αφήγηση ποιημάτων των μεγάλων νεοελλήνων ποιητών από τον Χ. Δάφλο, ποιήματα που μνημούσαν το βουνό και τη θάλασσα. Όπως τον Κ. Κρυστάλλη (ποιητή του βουνού και της στάνης) του νομπελίστα Οδ. Ελύτη, του Γ. Ρίτσου του Ν. Βρεττάκου.

Έκτακτα ήταν και τα παιδικά τμήματα, το ένα των πολύ μικρών παιδιών (τα κοτύσιαλα όπως είπε ο πρόεδρος) και το άλλο των μεγαλύτερων παιδιών πιθανόν του δημοτικού. Καθώς εξαιρετικό ήταν και το τμήμα των εφήβων.

Οι μεγάλες χορευτίριες και οι χορευτές ήταν χάρμα οφθαλμών με τις φορεσιές τους, τις χορευτικές ικανότητες και τους σχηματισμούς που έκαναν. Σ' ένα χορό σε τρεις σειρές και έβγαιναν τη μια η σειρά των κοριτσιών και την άλλη η σειρά των ανδρών προς τη μεριά των θεατών.

Επίσης ο σχηματισμός που πέντε χορευτές ανέβηκαν στους ώμους των υπολοίπων και όλοι μαζί με μικρά βηματάκια χόρευαν. Εντυπωσιακό ήταν και το σατιρικό δρώμενο «η άμοιρη», τραγούδι της Ζακύνθου που σατίριζε τη σχέση του ζευγαριού, οι θεατές διασκέδασαν με την ψυχή τους. Οι μουσικοί, όπως της εκδήλωσης, αυτοί είναι που φτιάχνουν τη διάθεση και φέρνουν ευθυμία στο ακροατήριο. Σημαντική τη συμμετοχή του Ζαγορίσιου μουσικού, Γρηγόρη Καψάλη δεξιότηχνη του κλαρίνου.

Τέλος νάναι καλά όλοι όσοι συνετέλεσαν στη οργάνωση της εκδήλωσης, γιατί πρόσφεραν μια βραδιά προς τέρψιν και αγαλλίαση των θεατών.

Και του χρόνου με υγεία
Χ. Παπαδοπούλου - Κατσαρού

Η Ομάδα Συνεργασίας του ΣΕΟ επισκέφθηκε τα Κάτω Πεδινά

Τα μέλη της παρακολούθησαν τους Δ' Χαιρετισμούς στον Αι' Ταξιάρχη

Όπως κάθε χρόνο οι φίλες του Οδηγισμού επισκέπτονται και κάποιο χωριό της Ηπείρου για να παρακολουθήσουν τους τέταρτους χαιρετισμούς. Δίδεται έτσι η ευκαιρία να γνωρίσουμε τα χωριά μας και το χωριό να ζωντανέψει για λίγο με την παρουσία των εκατό και πλέον επισκεπτών.

Φέτος επιλέξαμε τα Κάτω Πεδινά Ζαγορίου να εκκλησιασθούμε στον μικρό, ιστορικό ναό των Αγίων Ταξιάρχων στον κάμπο του χωριού.

Η επιλογή επηρεάστηκε από το γεγονός ότι μέλη της Ομάδος μας κατ'άγονται από το χωριό ή έλκουν την καταγωγή τους λόγω συζύγων και επί πλέον, ενώ είναι τόσο κοντά, δεν είναι τόσο επισκέψιμο.

Και όπως κάνουμε πάντα, μια εβδομάδα πριν, μια επιτροπή, με την καλή μας φίλη κ. Βάσω Βούρδα (χωριανή λόγω συζύγου) επισκεφτήκαμε το χωριό. Εκεί μας περίμενε ο κ. Ευάγγελος Γκίκας που μας σκλάβωσε με την προθυμία του, να μας ξεναγήσει στο χωριό, στο εκκλησάκι, στην πλατεία και στο καφενείο όπου θα προσφέραμε τον καφέ. Αυτός με τη γυναίκα του Βάσω, άφησαν την Αθήνα και μένουν μόνιμα πλέον στα Σουδενά και ασχολούνται με τα κοινά με πολύ μεράκι. Φροντίσανε ώστε να υπάρχει την ημέρα αυτή (Παρασκευή 20/3/2015) ο παπάς, να ενημερωθεί η κυρία Βαγγελιώ που κρατάει το καφενείο, να ειδοποιηθεί ο ψάλτης και... και... και...

Τα Κάτω Πεδινά ή Σουδενά παλαιά ονομασία με σλαβική ρίζα, πιθανώς να σημαίνει «κρύος τόπος». Το χωριό είναι κτισμένο αμφιθεατρικά σε υψόμετρο 940 μέτρων, αποτελεί Δημοτικό Διαμέρισμα του Δήμου Ζαγορίου και στην απογραφή του 2001 είχε 87 κατοίκους.

Στις θέσεις «Γκορτζιά» και «Λακκιά Σπανού» έχουν βρεθεί αρχαίοι τάφοι με κτερίσματα, ορισμένοι από τους οποίους ανάγονται στα τέλη της 2ης χιλιετίας π.Χ.

Τα Κάτω Πεδινά είναι γνωστά από την Βυζαντινή εποχή (παλαιότερη γραπτή αναφορά του ονό-

ματος βρίσκεται στο χρυσόβουλο του Ανδρόνικου Β' Παλαιολόγου, του 1321 μαζί με τα χωριά Πάπιγκο, Ελαφότοπο και Άνω Πεδινά) αποτελώντας ένα από τα παλαιότερα χωριά του Ζαγορίου.

Σήμερα σώζονται αρκετά πετρόκτιστα αρχοντικά από το 18ο αιώνα, επίσης κτίσματα με την τεχνική της ξερολιθιάς, ενώ στον κάμπο βρίσκονται έξι πέτρινα πηγάδια.

Το χωριό σώθηκε χάρις σε έναν αυστριακό αξιωματικό, από

ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ ΠΑΠΑΣΤΥΛΟΥ

τους Γερμανούς που θελήσανε να το κάψουν. Οι χωριανοί τον μνημονεύουν μαζί με τους άλλους στις 29 Αυγούστου στο εκκλησάκι του «Αι' Ταξιάρχη», στο ναό που θα παρακολουθήσουμε τους χαιρετισμούς. Κτίστηκε –κατά τον Λαμπρίδη– το 1591, ενώ στην πρόσοψη υπάρχει επιγραφή 1611-12. Είναι γεμάτος τοιχογραφίες του ζωγράφου Αναστασίου από το Καπέσοβο Ζαγορίου που χρονολογούνται το 1749. Ο Αναστάσιος είναι ένας από τους σημαντικότερους εκπροσώπους των Καπεσοβιτών ζωγράφων του 18ου αιώνα. Το ξυλόγλυπτο τέμπλο χρονολογείται της ίδιας περιόδου καθώς επίσης και οι εικόνες του Χριστού και της Θεοτόκου Οδηγήτριας.

Η επίσκεψη στα Σουδενά

Και με τις πληροφορίες μας αυτές ξεκινάμε δύο λεωφορεία με «οδηγούς» την Λουκία Τζιόβα –νύφη στο χωριό– και την Ιωάννα Καλατζή-Γιαννοπούλου –κατάγεται από το χωριό. Μας μίλησαν μέσα στα λεωφορεία για το χωριό τους, η κάθε μια με τον τρόπο της μας μετέδωσαν την αγάπη τους για τον τόπο τους. Στην πλατεία του χωριού μας περίμενε ο κ. Γκίκας και η κυρία Βαγγελιώ που είχε ετοιμάσει το μαγαζί να μας καλοδεχτεί μαζί με το ζεύγος Χρίστου και Βάσως Βούρδα. Λουκουμάδες προσφορά της κυρίας Καλαντζή, ψωμί που το «ζύμωσε» η κυρία Πόπη Γκολέτση, μπισκότα από σουσάμι της κυρίας Λουκίας Τζιόβα, μηλοπιτάκια, κέικ, κρουασανάκια και ελιές από τις κυρίες

της ομάδος μαζί με καφέ, τσάι και πολλή... συμπάθεια, όλα πάνω στα τραπέζια και κουβεντούλα μπόλικη... Σερβιάνοι στο χωριό θαυμάζοντας τους ξενώνες «Απειρος χώρα» και «Ανέμη» που δύο νέα ζευγάρια αποφάσισαν να φτιάξουν για να ζήσουν μόνιμα στα Κάτω Πεδινά.

Θαυμάσαμε τα πετρόκτιστα σπιτία -κλειστά βέβαια- αγοράσαμε νόστιμο μέλι «χρυσό δώρο της Ζαγορίσιας Φύσης», παραγωγής Κ. Πρωτόπαπα... και να η καμπάνα του Ναού μας καλεί... κατηφορίζουμε προς τον κάμπο, και βλέπουμε τον «Αι'-Ταξιάρχη» λευκό και μικρό με μικρή πορτούλα.

Η Θεία Λειτουργία

Με ευλάβεια περπατήσαμε το καθαρό πλακόστρωτο δρομάκι, σκύψαμε για να μπούμε, ανάψαμε το κεράκι μας και με κατάνυξη ακούγαμε τον παπα-Παύλο και τους υπερόχους ψαλτάδες κ.κ. Χουλιάρη και Παπαδόπουλο –ο πρώτος από το χωριό, καθηγητής και ο δεύτερος από την Κύπρο καθηγητής των ΤΕΙ Ηπείρου, Γιαννιώτης λόγω της συζύγου. Τους βοηθούσαν και οι δικές μας κυρίες Πέτσικου και Ντάσιου δίνοντας το δικό τους στίγμα στην όλη ατμόσφαιρα... όλες και όλοι ψάλαμε τον Ακάθιστο Ύμνο. Ο χώρος... ο τόπος... οι ψαλμωδίες... οι εικόνες μας κάνανε να νιώσουμε την κάθε λέξη των ψαλτάδων σαν ένα βάλασμα στην ψυχή μας... Τους ευχαριστούμε!

Οι ευχαριστίες του παπα-Παύλου καθώς και τα λίγα λόγια του κ. Γκίκας μας συγκίνησαν και υποσχεθήκαμε σιωπηλά «θα ξαναρθούμε!»

Στην έξοδο η κυρία Βούρδα κέρασε λουκούμια σε όλο το εκκλησίασμα και η κ. Πατσιούρα -Καπελίδου ένα μικρό γλυκάκι και, αφού κουβεντιάσαμε με τους λίγους χωριανούς, τους ευχαρίστησαμε για όλα και πήραμε το δρόμο της επιστροφής γεμάτες από πολλά και διαφορετικά συναισθήματα.

Και του χρόνου, σε κάποιο άλλο χωριό της Ηπείρου να μας έχει καλά ο Θεός, να παρακολουθήσουμε τους τέταρτους χαιρετισμούς. Αμήν.

Η μάστιγα της Λήθης πνίγει την Ομορφιά και τη Ζωή πλάι στα νερά του Βοϊδομάτη

Οι ακόλουθες σκέψεις διατυπώνονται με αφορμή την πρόσφατη αρθρογραφία για το οδυνήρα ακαλαίσθητο γεφύρι και το δυσλειτουργικό καλντερίμι, που ξεφύτρωσαν στην πρόσβαση προς το Μοναστήρι της Σπηλιώτισσας κατά τη διετία 2013-2014. Εκεί υπήρχε χωμάτινος δασικός δρόμος, που ξεκινούσε από την επαρχιακή οδό Αρίστης - Παπίγκου και προχωρούσε μέσα στον Εθνικό Δρυμό Βίκου - Αώου, σε μικρή απόσταση, μέχρι το μοναστήρι. Στην ίδια περιοχή, το 2012, από την άλλη όχθη του Βοϊδομάτη, είχε προηγηθεί η αντικατάσταση του φυσικού μονοπατιού με ένα καλντερίμι κακότεχνο και αποτρεπτικό για πεζοπορία, στην αρχή της πορείας προς τους Αγίους Αναργύρους και προς Κλειδωνιά. Η μάστιγα της Λήθης πνίγει την Ομορφιά και τη Ζωή...

Όμως, τον 19^ο αιώνα, μέσα στο πνεύμα του εκσυγχρονισμού, τα κινήματα του Ρομαντισμού είχαν εντυπώσει στη σύγκριση των κακών συνθηκών ζωής των πρόσφατα βιομηχανοποιημένων πόλεων, με την καθαρότητα που προσέφερε το απείραχτο από την ανθρώπινη παρέμβαση φυσικό περιβάλλον. Με την εξέλιξη



της Λαογραφίας ως επιστήμης, μελετήθηκαν συστηματικά παραδοσιακοί τρόποι ζωής και διατηρήθηκαν προς όφελος των τοπικών κοινωνιών. Η γνώση αυτή διαδόθηκε και σε άλλους λαούς, διαμορφώνοντας ένα πιστό, αλλά και σταθερά ανανεούμενο, διεθνές περιγητικό κοινό, που αναζητεί καθαρή φύση και παραδοσιακή λιτότητα, παράλληλα με τις σύγχρονες ανέσεις. Ατυχώς, η εκτεταμένη χρήση τσιμέντου στους Εθνικούς Δρυμούς και, γενικά, η αστικοποίηση του τρόπου ζωής και αναψυχής στο χωριό, για πολλούς ακυρώνουν τη μαγεία και ματαιώνουν την

επιθυμία για επίσκεψη.

Σύμφωνα με τον Άγγλο ζωγράφο και κριτικό τέχνης Τζον Ράσιν (1819-1900), η καλή αρχιτεκτονική διέπεται από επτά ιδέες - αρχές: Θυσία, Αλήθεια, Ρώμη, Ομορφιά, Ζωή, Μνήμη και Υπακοή. Ο Ράσιν έζησε κατά τη λεγόμενη Βικτωριανή Εποχή. Στα χρόνια, δηλαδή, που χτίζονταν ακόμα όμορφα, λειτουργικά σπίτια, γεφύρια και καλντερίμια στο Ζαγόρι, από λαϊκούς τεχνίτες. Ο Ράσιν ανέλυσε διεξοδικά τις επτά ιδέες - αρχές του στο εκτεταμένο δοκίμιο με τίτλο «Οι Επτά Λυχνίες της Αρχιτεκτονικής». Ο αναγνώστης του διαπιστώνει ότι

καθεμία από αυτές τις γενικές αρχές εφαρμόζεται με συνέπεια στα παλιά ηπειρώτικα γεφύρια.

Όπως το γοτθικό τόξο αντιστοιχεί στους οξυκόρυφους σχηματισμούς των πανύψηλων δέντρων της κεντρικής Ευρώπης, έτσι και το αυθεντικό ζαγορίσιο γεφύρι συνδυάζεται με τις λειτουργικές μορφές και τα σχήματα που φτιάχνει η περιβάλλουσα φύση. Το αμφισβητούμενης διακοσμητικής αξίας γεφύρι του 2014, όπως και τα νεοπαγή, «νεωτερικτικά» καλντερίμια, απωθητικά έως επικίνδυνα για πεζοπόρους, μικρούς και μεγάλους, είναι τραγικά αταίριαστα μέσα σε περιοχή απείρου φυσικού κάλλους.

Δίνεται η εντύπωση ότι, χάριν απορρόφησης κονδυλίων, έχουν υλοποιηθεί απλουστευμένες ασκήσεις επί χάρτου, χωρίς ανοιχτή διαβούλευση και εξειδικευμένη μελέτη. Χωρίς να αποδίδεται η λειτουργικότητα και η αισθητική αξία των κατασκευών σε αρμονία με το περιβάλλον και τις ανάγκες των πεζοπόρων.

Βασιλεία Φ. Πέτσα
Ιστορικός Τέχνης,
Αρχιτεκτονικής
και Πολεοδομίας, Β.Α., Μ.Α.
Νέα Σμύρνη - Αρίστη

Μια «οξώπορτα» με ιστορία



νότητων του χωριού.

Μέρος αυτού του εντευκτηρίου, (σχεδόν μόνιμο, εκείνες τις μέρες) το ξύλινο τσαγκαράδικο τραπέζι των αδερφών Κώστα και Σπύρου (τα γνωστά «Τακούτσια», που εκτός από μουσικοί ήταν και τσαγκάρηδες και κου-

ρείς ταυτόχρονα), που το μετακόμιζαν εκεί, από το διπλανό νοικιασμένο τσαγκαράδικο του Ζαμπακίδη. «Ν' απλώσει λίγο το κορμί μας» (κατά τον Κώστα) και να ξεμυλιάσουν έτσι με το δικό τους ξεχωριστό τρόπο τα τεκτονόμενα του χωριού.

Θυμάμαι, μόνιμος εκεί σε ένα από τα πεζούλια της το μπάμπα-Νικόλα Φωτέσιο με την τραγιάσκα και το παλτό πάντα «καμπανίτσα», γνώστης πολλών γεγονότων και καλός αφηγητής.

Ύστερα, η οξώπορτα αυτή, ήταν το πέρασμα του κεντρικού δρόμου του πέρα μαχαλά, πάντα πολυσύχναστος. Από κει θα περνούσε το μισό χωριό για τις γεωργικές δουλειές στον κατάσπαρτο κάμπο και από κει κάθε μέρα θα ράδιζαν τα γαϊδορομούλα με τις βουτσέλες με νερό από το «Αλεξοπήγαδο» (δεν ξέρω από πού το όνομα), ένα από τα 8 πηγάδια μας.

Ένα συνεχές πήγαινε-έλα ενός χωριού που έσφυζε από ζωή και παραγωγική δραστηριότητα.

Έρημη, κλεισμένη και βουβή σήμερα, όπως όλες οι οξώπορτες, όπως όλο το χωριό. Το χωριό μας το ζωντανό κι όμορφο κάποτε.

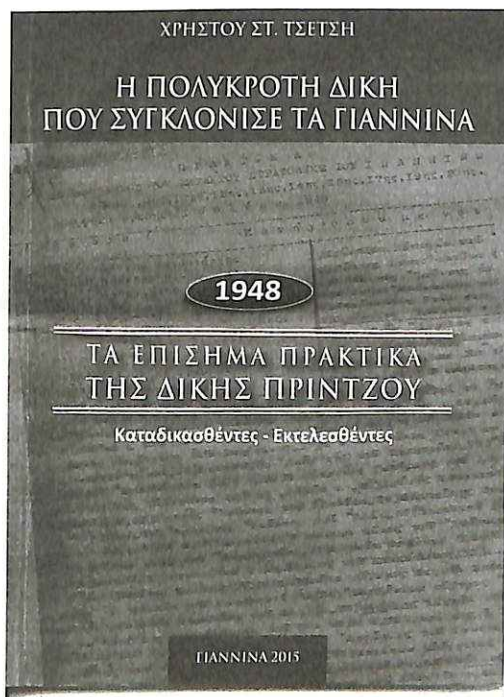
B.T.

Βιβλιοπαρουσίαση

Η δημοσίευση των αμφοτέρων και επίσημων πρακτικών της γνωστής δίκης Πρίντζου του 1948, αποτελεί δημοσιογραφική επιτυχία του φίλου κ. Χρ. Τσέτση η οποία συμπληρώνει το πόνημα του κ. Σπύρου Εργολάβου που χρόνια πριν αναφέρθηκε στη τραγική αυτή ιστορία.

Ξεφυλλίζοντας κι εγώ το πόνημα του Χρ. Τσέτση, ξαναζωντάνεψαν γεγονότα και πρόσωπα εκείνων των δύσκολων χρόνων.

Ήμουν τότε Ιδάρης μαθητής της ΣΤ' τάξης της Ζωσιμαίας Σχολής και ξαναθυμήθηκα, (ανάμεσα στους εκατό και πάνω συλληφθέντες εκείνης της δίκης), κάποιους φίλους, συμμαθητές και γείτονες, που όλοι σχεδόν



δεν υπάρχουν πια, όπως τους: **Ερμή Ευαγγελίδη, Κώστα Στάμο** (μια τάξη μεγαλύτεροι μου στο Γυμνάσιο και γείτονες καταδικασθέντες σε θάνατο, αλλά λόγω ηλικίας η ποινή τους μετατράπηκε σε ισόβια). Το συγχωριανό μου (από τη μητέρα του) **Ηλία Διογένη**, μαθητή στην Η' τάξη (καταδικασθέντα σε ισόβια, αλλά λόγω ηλικίας μετατράπηκε η ποινή σε 20ετή κάθειρξη). Τους αειμνηστους συμμαθητές και φίλους **Νίκο Κοράκη** και **Φάνη Β. Πορφυρή** (αυτοί αθωώθηκαν ευτυχώς). Κι ακόμη τους μαθητές (πάντα της Ζωσιμαίας Σχολής), **Δημήτρη Μπάη** (αδερφό του συμμαθητή μου Λάμπρου καταδικασθέντα σε θάνατο και με τη μετατροπή της ποινής σε ισόβια) και το **Δημήτρη Βράσκο** («ο βολιστής» που αθωώθηκε).

ΧΡΗΣΤΟΥ ΣΤ. ΤΣΕΤΣΗ

Η ΠΟΛΥΚΡΟΤΗ ΔΙΚΗ ΠΟΥ ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΕ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Αυτούς τους ξαναθυμήθηκα πάλι, μαζί με το ίδιο ξάφνιασμα απορίας και φόβου που ένιωσα τότε για παιδιά με τα οποία παίζαμε μαζί και βλεπόμεστε καθημερινά στην αυλή του πάλαι ποτέ «Ρωμανικού» Σχολείου, που τότε στέγαζε τη Γεραρά Ζωσιμαία Σχολή.

Τώρα διαβάζοντας τα πρακτικά της δίκης, είδα ότι και το Ζαγόρι μας είχε το μικρό του μερίδιο στην ιστορία της δίκης εκείνης, αφού μεταξύ των δικασθέντων ήταν και οι: **Μιχάλης Δούβλης** από Άνω Πεδινά, γνω-

στός αρτοποιός στα Γιάννενα 47 χρονών (δικάστηκε σε δεκαετή κάθειρξη), **Τηλέμαχος Κωστόπουλος** από Μεσοβούνι, μαθητής Γυμνασίου (αθωώθηκε), **Ροδέρτος Βαλάνος** από Ασπραγγέλους, μαθητής Εμπορικής Σχολής (αθωώθηκε), οι αδερφές **Χρυσάνθη** και **Ελένη Ζωΐδη** από Αρίστη (η πρώτη καταδικάστηκε σε θάνατο, αλλά δεν εκτελέστηκε, η δεύτερη αθωώθηκε), η **Ελπίδα Βασδέκη - Μπίτη** από Βίτσα 28 χρονών υπάλληλος Υγειονομικού Κέντρου Ιωαννίνων (καταδικασθείσα εις θάνατον εκτελέστηκε μαζί με τον σύζυγό της Απόστολο Μπίτη), **Κων/νος Χρόνης** από Καλωτά επιπολοίος 45 ετών, (καταδικάστηκε σε θάνατο και εκτελέστηκε).

Προσθέτουμε στους παραπάνω Ζαγορίσιους και τους προαναφερθέντες: **Ερμή Ευαγγελίδη**, γιο του επιθεωρητή εκπαίδευσης Γιάννη Ευαγγελίδη (από το Βραδέτο) και Ηλία Διογένη από Κάτω Πεδινά (εκ μητρός) και Φλαμπουράρι (εκ πατρός).

Η πολύκροτη δίκη άρχισε στις 8 Ιουλίου και τελείωσε στις 23 του ίδιου μήνα, έτσι όπως ξέρουμε: Με την καταδίκη σε θάνατο 48 Γιαννιωτών από τους 114 καταδικασμένους, άλλους τόσους και περισσότερους σε βαριές ποινές φυλάκισης που έφταναν για πολλούς τα ισόβια. Λίγοι ήταν οι αθωωθέντες. Τελικά εκτελέστηκαν 16 τον Αύγουστο του ίδιου χρόνου.

Η δίκη αυτή συγκλόνισε όχι

μόνο τα Γιάννενα, αλλά και το Πανελλήνιο, και στιγμάτισε το όνομα και τη μακραίωνη ιστορία της πόλης των γραμμάτων και του Ελληνικού Διαφωτισμού.

Ευτυχώς αυτή την ιστορία την έσωσε τόσο ολόκληρος ο τότε Δικηγορικός κόσμος των Ιωαννίνων (σχεδόν όλοι ιδεολογικά αντίθετοι με τους δικαζόμενους), όσο και η πλειάδα των Γιαννιωτών μαρτύρων υπεράσπισης (κι αυτοί αντίθετοι ιδεολογικά) που στάθηκαν δίπλα τους εκείνων των περιστάσεων.

Ο ζωγράφος Βαγγέλης Κουμπής

Πολυτάλαντος ο **Βαγγέλης Κουμπής**. Μετά από ευδόκιμη υπηρεσία στις ένοπλες δυνάμεις -αντιστράτηγος ε.α.- ασχολήθηκε ειδικότερα με την ζωγραφική και την ιστορία της τέχνης με σπουδές στο εξωτερικό, αλλά και με πτυχίο Νομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών και γνώστης τριών ξένων γλωσσών.



Η ΑΡΠΑΓΗ ΤΗΣ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΔΗ. Έργο του Βαγγέλη Κουμπή, εμπνευσμένο από το γνωστό ψηφιδωτό της Αμπίπολης που ανακαλύφθηκε πρόσφατα.

Γεννήθηκε στην Πρέβεζα το 1951 και τα μαθητικά του χρόνια τα πέρασε στο Τσεπέλοβο Ζαγορίου. Οι αγριες ομορφιές του Τσεπελόβου και του Ζαγορίου κέντρισαν από τότε το ενδιαφέρον του και την αγάπη του για την τέχνη. Μέχρι σήμερα πραγματοποιήσε ατομικές εκθέσεις και συμμετείχε σε δεκάδες ομαδικές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Είναι μέλος του Συλλόγου Ζωγράφων Θεσσαλονίκης και διετέλεσε για 6 χρόνια αντιπρόεδρος του. Με χαρά πληροφορούμαστε ότι προγραμματίζεται έκθεση των έργων του και στα Γιάννενα και καλούμε τους Ζαγορίσιους να την επισκεφτούν. Ήδη ο Β. Κουμπής και άλλοι δύο καλλιτέχνες εκθέτουν έργα τους στη Θεσσαλονίκη στην οδό Γ. Παπανδρέου 5, στην γκαλερί Γκοβεντάρου, με τίτλο «**Με το βλέμμα τριών καλλιτεχνών**» και με τρεις διαφορετικές εικαστικές εκφράσεις. Ευχόμαστε υγεία και δύναμη για δημιουργία.

Απόστολος Ντιναλέξης

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΡΦΗ ΤΟΥ ΑΘΩ

Να ζει κανείς δεν έχει σημασία, ν' ανεβαίνει ψηλές κορφές βουνών, ν' αγκαλιάζει τη Φύση, ν' αντικρύζει το μεγαλείο της, αυτό έχει σημασία.

Γι' αυτό και μόνο, οι ορειβάτες ξέρουν να ζήσουν.

Είναι πολύ τολμηρός αυτός ο ορισμός, μα πρέπει να έχει ανεβεί κανείς κορφές για να τον νιώσει σε όλη του την υπερβολή.

Μ' αυτά τα λόγια έκλεισε την αφήγησή του για τις εντυπώσεις του, από την ανάβαση στον Όλυμπο ο Ξακουστός μας αρχιμουσικός Δ. Μητρόπουλος.

Αυτό διάβασα κι εγώ και επηρεάστηκα τόσο, που αποφάσισα κι έβαλα σαν στόχο στη ζωή μου, εκτός από τα άλλα που θα έκανα, ν' ανεβαίνω όσο μπορώ στα βουνά, στις κορυφές τους.

Από τότε λοιπόν ποργραμμάτισα ν' ανεβώ οπωσδήποτε στον Όλυμπο και στον Άθω.

Κι αυτό γιατί ο Όλυμπος είναι το βουνό των δώδεκα ψεύτικων θεών.

Γιατί ο Όλυμπος των αρχαίων, ήταν η τελευταία πλάνη που φανέρωνε το κατέβασμα των θεών στους ανθρώπους απ' την απάτητη κορυφή του ψηλόκορμου αυτού βουνού.

Ενώ ο Άθως, είναι το βουνό του Χριστιανισμού που αναχαιτίζει αυτή την κάθοδο προς τη γη και ανεβάζει τον άνθρωπο στο ιερό βουνό, για να αναζητήσει εκεί τα προτύπαια του Ουρανού.

Είναι το βουνό που στάθηκε μόνιμα το ενδιαμέσο γης και Ουρανού για να συμφιλιώσει το γένος των ανθρώπων με το Θεό.

Είναι το Αγιασμένο Όρος, το Όρος της Παναγίας, και του Ασκητισμού, το Όρος του λυτρωμού και της Γαλήνης, το Θεοφρούρητο, το ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ.

Στο Μύτικα, την πιο ψηλή κορυφή του Ολύμπου, ανέβηκα πριν πολλά χρόνια για πρώτη φορά, και πολλές φορές μέχρι και σήμερα.

Αντίθετα όμως στον Άθω, αρκετές φορές το αποφάσισα και ετοιμάστηκα, πάντα όμως κάποιο μικρό ή μεγάλο εμπόδιο μου παρουσιάζονταν και έτσι αναβάλλονταν η ανάβασή μου.

Φαίνεται ότι ήρθε πλέον το πλήρωμα του χρόνου, κι έτσι το τάμα και το όνειρό μου, έγινε πραγματικότητα.

Κάποιο Σάββατο λοιπόν το πρωί, με την ολιγοπρόσωπη παρέα μου, μπαίναμε στο караβάκι της γραμμής από την Ουρανούπολη για τη Δάφνη, το λιμανάκι του Αγίου Όρους.

Μόλις κανείς απομακρυνθεί λίγο από την Ουρανούπολη και αρχίσει να βλέπει στ' αριστερά του μικρούς πύργους και αρσανάδες ο ένας να διαδέχεται τον άλλο, να βλέπει κελιά και σκήτες, καταλαβαίνει ότι βρίσκεται στο αδιάσειστο προπύργιο της ευσεβείας και της αρετής, στην ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ.

Βρίσκεται στην ιερή χερσόνησο της Χαλκιδικής, όπου ο χρόνος έχει σταματήσει στην κυριολεξία.

Βρίσκεται στην άσπιλη και αμόλυντη από εχνολογικής εξέλιξης, χωρίς αυτοκίνητα, χωρίς ηλεκτρισμό, περιοχή αυτή των 385 τετρ. λιμενίων, που μένει πιστή στο Βυζάντιο, που δημιουργήθηκε πριν 1.000 τόσα χρόνια, με κάστρα και τους τρούλους της, τα σήμα-

ντρα και τις καμπάνες της, τα κεριά και τα θυμιάσματά της.

Βρίσκεται στην πανέμορφη Ελληνική χερσόνησο με τους απόκρημνους βράχους και τις φουρτουνιασμένες θάλασσες, τα καταπράσινα δάση της και τα τρεχούμενα νερά της στην ασάλευτη μαγεία, στην ευλογημένη αυτή γη, που έγινε το περιβόλι της Παναγίας, και που η

Νίκος Χρυσ. Κούρτης

απόγνωση σπρώχνει πολλούς απελπισμένους.

Και όσο πλησιάζουμε προς τη Δάφνη, τόσο ο γηραιός Άθως γεμίζει με τον πανύψηλό του όγκο τον ορίζοντα.

Φτάνοντας στη Δάφνη πήραμε το μοναδικό λεωφορείο που υπάρχει στο Άγιο Όρος, για να πάμε στις Καρυές –την πρωτεύουσά του– να τακτοποιήσουμε τα διαμονητήριά μας.

Μετά από ταξίδι μισής περίπου ώρας, βρισκόμαστε για προσκύνημα στο ναό της Παναγίας του ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ, του Πρωτάτου.

Αφού έγινε η τυπική μας τακτοποίηση, ξεκινήσαμε πεζοπορούντες για δύο ώρες, να φτάσουμε στην Ι. Μ. Μηροποτάμου όπου και θα διανυκτερεύαμε.

Την επομένη, ημέρα Κυριακή – γιορτή των Αγίων Θεοφανόρων Πατέρων του Αγίου Όρους– κατεβήκαμε στη Δάφνη και πάλι, και πήραμε τη βαρούλα για τα αρσανά της Σκήτης της Αγίας Άννας.

Όσο πλησιάζαμε στον αρσανά της Αγίας Άννας, τόσο επιβλητικός παρουσιάζεται μπροστά μας ο Βιγλάτορας και Ταξιάρχης της Μακεδονίας, ο Άθως, όπως χαρακτηριστικά τον αποκαλεί ο μεγάλος μας ποιητής Κ. Παλαμάς.

Να εποπτεύει τον απέραντο ορίζοντα του Αιγαίου και να προστατεύει την ειρήνη των αιωνόβιων μοναστηριών, που εμφανίζονταν το ένα ύστερ' από τ' άλλο, μέσα στη λευκή τους απομόνωση, καθώς σχίζαμε τα βαθυπράσινα νερά της ακτής, από το αντιφέγγισμα της πυκνής βλάστησης των πλαγιών του.

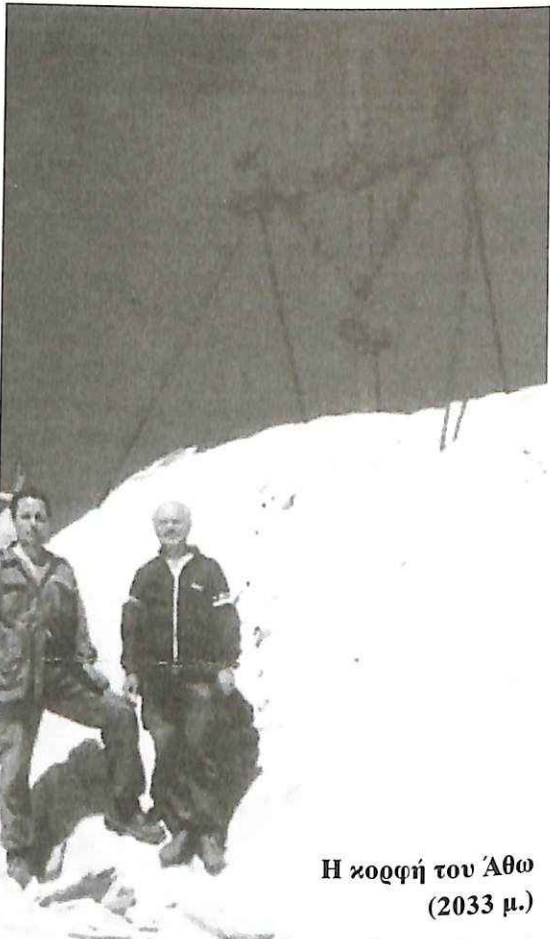
Αυθόρμητα τούτη τη στιγμή ήρθαν στο μυαλό μου οι στίχοι του Π. Σούτσου:

*Κρυσταλλωμένε Άθωνα,
με θάμβος σε κοιτάζω,
και βλέπων σε
την δεξιά του Πλάστου σου δοξάζω.*

Ήταν σχεδόν απόγευμα όταν αποβιβαστήκαμε στο λιμανάκι της Αγίας Άννας και μετά από αναφορική πορεία δύο ωρών, φτάσαμε στα Κατσουνάκια, στην ευλογημένη αδελφότητα των Δανιηλαίων, τελευταίο ορμητήριό μας για το ανέβασμα στον Άθω.

Διανυκτερεύσαμε στον πεντακάθαρο και φιλόξενο Αγιογραφικό αυτό Οίκο, που είναι Ξακουστός στην Ορθοδοξία όχι μόνο για τη φιλοξενία του, αλλά κυρίως για την Αγιογραφία του.

Εκεί στην κατανυκτική ατμόσφαιρα, ανάμεσα στους σεβαστούς γέροντες, που μας δέχτηκαν με καλοσύνη, και στους άλλους φιλοξενούμενους –γιόρταζε και πανηγύριζε ο



**Η κορφή του Άθω
(2033 μ.)**

Οίκος αυτός– Ξεχάσαμε όλες τις έγνοιες και τα προβλήματα και στο νου μας είχαμε μόνο μια σκέψη, ότι αύριο το πρωί θ' ανεβαίναμε στο Ξακουστό βουνό αν το επέτρεπαν οι καιρικές συνθήκες.

Πράγματι στις 6 το πρωί της Δευτέρας από το Ησυχαστήριο της ονομαστής αδελφότητας των Δανιηλαίων, φορτωθήκαμε τα σακιά μας και ξεκινήσαμε με λαχτάρα, με ενθουσιασμό και υπερηφάνεια για την κορυφή του Άθω.

Ακολουθήσαμε το μοναδικό ανηφορικό μονοπάτι το οποίο περνάει μέσα από δάσος με πουνάρια και βελανιδιές, και μετά από κουραστική πορεία μιας ώρας φτάσαμε στη θέση ΣΤΑΥΡΟΣ.

Το πρωινό δροσαγέρι φιλτραρισμένο με του οξυγόνου τα φίλτρα, μας χάριζε μια ευδιάθεσία χωρίς προηγούμενο.

Η θέση ΣΤΑΥΡΟΣ βρίσκεται σε υψόμετρο 800 μέτρα περίπου από τη θάλασσα και πήρε αυτή την ονομασία, γιατί εκεί συναντιούνται τα μονοπάτια που έρχονται από τη Μ. Λαύρα για την Αγία Άννα και από τα Κατσουνάκια για την κορυφή του Άθω.

Στη θέση αυτή υπάρχει βρύση και έτσι ο οδοιπόρος μπορεί να ξεδιψάσει και να ξεκουραστεί.

Υπάρχει μάλιστα και μια ενδεικτική πινακίδα η οποία πληροφορεί τον προσκυνητή-ορειβάτη ότι για να φτάσει κανείς στην κορυφή, χρειάζεται πορεία 3,30 ώρες ακόμη.

Μετά από λιγόλεπτη ξεκούραση, συνεχίσαμε και πάλι το δρόμο για τον τελικό στόχο μας.

Η διαδρομή ανηφορική και δύσκολη, όμως το μονοπάτι περνάει μέσα από πυκνόφυλλο και σκιερό δάσος και δεν καταλαβαίνεις μεγάλη κόπωση, γιατί γύρω σου βλέπεις τα θαμνό-

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΡΦΗ ΤΟΥ ΑΘΩ

δεντρα να ξετυλίγουν την πράσινη συμφωνία τους, ακούς τα πουλιά στ' ορβρινό δοξαστικό τους ξύπνημα, τ' αγριολούλουδα να μοσχοβολούν, και τ' αγρίμια να λουφάζουν στις φωλιές τους.

Και το θέαμα απ' τους εξώστες που τον ένα ύστερα από τον άλλο ανεβαίνουμε, γίνονταν ακόμη περισσότερο μεγαλοπρεπές και ονειρώδες.

Προχωρώντας λοιπόν 2,30 ώρες, φτάσαμε στη θέση ΠΑΝΑΓΙΑ που βρίσκεται σε υψόμετρο 1.500 μέτρα από τη θάλασσα.

Εκεί βρίσκεται ένα κτίριο που το μισό είναι διαρρυθμισμένο για να φιλοξενεί τους ασκητές-γέροντες, αλλά και τους επισκέπτες-ορειβάτες, και το άλλο μισό είναι εκκλησάκι αφιερωμένο στην ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.

Το κτίριο αυτό είναι κτισμένο σε μια γυμνή ραχούλα, που κάτω της απλώνεται το Αιγαίο και λίγο παραπάνω είναι η κορυφή του Άθω.

Είναι ολόκληρο φτιαγμένο σχεδόν από τσιμέντο και για να αντέχει στα στοιχεία της φύσης, αλλά και να μπορεί να μαζεύει το βρόχινο νερό με λούκια που καταλήγουν σ' ένα σκεπασμένο πηγάδι που βρίσκεται μέσα στο εκκλησάκι-καταφύγιο. Αυτό το εκκλησάκι-καταφύγιο είναι πολύ εξυπηρετικό και χρήσιμο για τους επισκέπτες-προσκυνητές και ορειβάτες όλο το χρόνο, ιδίως όμως σε ημέρες και νύχτες κακοκαιρίας με αστραπόβροντα και αστροπελέκια, που είναι συνηθισμένο φαινόμενο εκεί.

Στη θέση αυτή δεν καθήσαμε περισσότερο από μισή ώρα, γιατί από τις απότομες πλαγιές και χαράδρες του Άθω κατέβαιναν τώρα ένας παγωμένος και κατακάθαρος αέρας, που τον αναπνέαμε βέβαια με ευχαρίστηση, όμως υπήρχε και κίνδυνος να κρυολογήσουμε.

Από εκεί βλέπαμε την κορυφή του Άθω ώρες-ώρες να τυλίγεται στα πέπλα της ομίχλης, ή στα κρόσια των σύννεφων που λίγες μόνο φορές τα καλοκαίρια τη φιλάει ήδονικά ο ήλιος.

Γιατί ο κώνος του Άθω σχεδόν ποτέ δε μένει μοναχός, έχει πάντα το δικό του σύννεφο, φοράει σχεδόν συνέχεια τον καλογερικό του σκούφο.

Από τη θέση ΠΑΝΑΓΙΑ και επάνω αρχίζει το αλπικό τοπίο, με βραχώπετρα και λιγοστούς θάμνους και ακόμη λιγότερα ανεμοδαρμένα και αστραποκαμένα έλατα και πεύκα.

Μετά από μιας ώρας κουραστική πορεία στο φιδωτό και κακοτράχαλο μονοπάτι και με 18-20 καγκέλια, και ενώ πλησίαζε κοντομεσήμερο, πετύχαμε τον αντικειμενικό μας σκοπό, φτάσαμε επί τέλους στην κορυφή του Άθω, πατήσαμε το υψόμετρο 2.033.

Η κουραστική οδοιπορία, μας αποζημιώνει με το παραπάνω.

Μπροστά μας στον ψηλότερο βράχο της κορυφής και σε απόσταση αναπνοής στέκεται ένας πελώριος μολυβένιος σταυρός, με τη λόγχη και το σπόγγο από τη μια και την άλλη πλευρά, σύμβολο του Ορθόδοξου Μοναχισμού.

Δίπλα του και σε ίσωμα 10 τετρ. μέτρων

είναι φτιαγμένος ο ναύσκος της ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ, τσιμεντένιος κι αυτός, για να αντέχει στις μπόρες και στο χρόνο, αλλά και να μαζεύει τα βρόχινα νερά σ' ένα μικροπήγαδο που βρίσκεται μπροστά του, για να ξεδιψάει τους κουρασμένους προσκυνητές-ορειβάτες.

Μπαίνοντας μέσα προσκυνήσαμε-προσευχηθήκαμε και δοξολογήσαμε το Θεό, γιατί αξιωθήκαμε με τη βοήθειά του να φτάσουμε εκεί.

Στο ελάχιστο πάτωμα της κορυφής με τα απόκρημνα βράχια και τα αμάραντα ρόδα της αιώνιας άνθησης (αυτά τα ρόδα ο Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος θα τα χαρακτηρίσει έπαθλο βασανιστικής ορειβασίας) ανοίγεται ενώπιόν μας μέγα θέαμα κι αρχίζει για τα μάτια μας ο πολύχρωμος τρύγος.

Η απεραντοσύνη που ξανοίγεται ολόγυρα, σου θαμπώνει τη σκέψη σου και δεν ξέρεις τι να πρωτοθαυμάσεις.

Όλα είναι τόσο υπέροχα.

Απ' εδώ προβάλλει όλη η χερσόνησος του Αγίου Όρους με ανάγλυφη θεαματικότητα.

Βουνά, δέντρα, κοιλάδες, ακρογιαλιές, τα μοναστήρια με τις επιβλητικές οικοδομές τους, οι σκήτες, οι πύργοι, οι αρσανάδες.

Απέναντι η Χαλκιδική, οι άκρες της Σιθωνίας και της Κασσάνδρας, πιο έπειτα ο Όλυμπος και τα βουνά της Μακεδονίας.

Αριστερά ο ήλιος φρεσκοπλυμένος στην μπανιέρα του Αιγαίου, ατσαλάκωτος, ολόφωτος, γελαστός στο γαλάζιο φόντο του, έκανε τα πάντα να λάμπουν αλλά και να χαίρονται.

Μπροστά μας η απέραντη υγρή έκταση του Αιγαίου με το μυθικό χορό των νησιών, τη Σκιάθο, τη Σύρο, τη Σκόπελο, πιο πέρα τη Λήμνο, την Ίμβρο, τη Θάσο και τα βουνά του Παγγαίου. Ξαναγυρίζουμε τα μάτια μας στη χερσόνησο του Άθω. Η όρασή μας δροσίζεται από τα πυκνά δάση και τις πεντακάθαρες δαντελωτές ακρογιαλιές της.

Και το πνεύμα μας πάνω από τις χαράδρες αναμετράει τη βεβαιότητα της συνέχειας του Άθω και την κατανυκτική διάρκεια της Αγιορείτικης περιουλολής.

Τα χιόνια στις πλαγιές του, ιριδίζουν λευκά και γλυκοκόρφουρα στον ήλιο και δεν τα σκιάζουν παρά κάπου-κάπου μόνο οι σταυραστοί και τα πετρίτσια με τα ελεύθερα και ζηλευτά ψηλοπετάγματά τους.

Εκεί ψηλά βρίσκεισαι πραγματικά επί πτερύγων ανέμων, εν μέσω νεφελών και έχεις την εντύπωση πως οδεύεις προς τον Ουρανό. Έχεις επιτύχει μια σωματική και ψυχική απομάκρυνση από τον κόσμο.

Το ύψος του βουνού 2.033 μέτρα σήμερα εμάς μας συγκινεί και μας προβληματίζει.

Τους αρχαίους μας προγόνους τους τρόμαζε και τους φόβιζε, και το θαύμαζαν.

Ο Απολλώνιος ο Ρόδιος γράφει πως στη φύση του ήλιου, η σκιά του Άθωνα έφτανε ίσαμε την πόλη Μυρίνη της Λήμνου, πέφτοντας επάνω στο άγαλμα μιας αγελάδας που ήταν στημένη στην πλατεία της.

Ο Σοφοκλής δίνει την ίδια πληροφορία με στίχους του που έγιναν παροιμιώδεις: Άθως σκιάζει νότα Λημνίας Βοός.

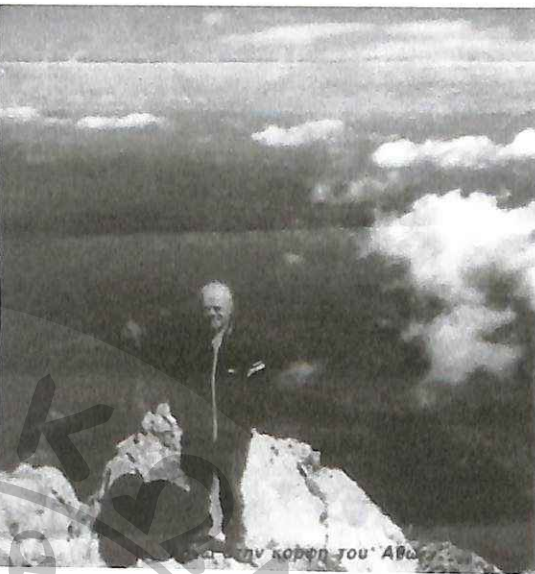
Παράλληλη μαρτυρία για να παραστήσου-νε το μεγάλο ύψος του Άθωνα όπως το βλέπανε οι Αρχαίοι, μας δίνει και ο Στράβων ο οποίος γράφει: Οι τη κορυφήν του Άθω οικούντες, ορώσι του ηλίου προ ωρών τριών ανατέλλοντα, της εν τη παραλία ανατολής.

Και ο ιερομόναχος Κοσμάς Βλάχος στη νεώτερη εποχή γράφει πως η σκιά του ιερού βουνού, με την ανατολή του ηλίου φτάνει ίσαμε τον Όλυμπο, και με τη δύση του ίσαμε τη Λέσβο.

Όλες λοιπόν αυτές οι σκέψεις στριφογύριζαν στο μυαλό μου για μια ώρα περίπου που παραμείναμε στην κορυφή του.

Όμως το βάρος της ευτυχίας που χαρίζει αυτή η ανάβαση κάποτε τελειώνει.

Και τελειώνει γιατί πρέπει να πάρεις το δρόμο της επιστροφής-κατάβασης.



Αρχίσαμε όλοι να κατηφορίζουμε με την καρδιά να πάει από συγκίνηση με την ψυχρή γεμάτη από χαρά και περηφάνεια.

Κανένα βουνό απ' όσα ως τώρα πάτησα δε με εντυπωσίασε όσο και όπως ο Άθως.

Το αγνάντεψα πολλές φορές από διάφορα σημεία της πατρίδας μας, από τον Όλυμπο, από τον Κίσσαβο, από τα Πιέρια, από τη Θάσο, το ίδιο μεγαλόσχημος και αγέρωχος.

Όσο απρόσιτος κι αν δείχνει από μακριά, είναι απ' την πρώτη στιγμή εγκάρδιος και καλοσυνάτος όταν τον πλησιάζεις.

Θεωρώ ευλογημένη την ημέρα αυτή της ζωής μου που μπόρεσα και ανέβηκα στον Άθω.

Δε θα την ξεχάσω ποτέ και η θύμησή της πάντα θ' αγγίζει το μέσα τοπίο της καρδιάς μου.

Κατηφορίζοντας λοιπόν και οδοιπορώντας για πολλές ώρες εμείς πήραμε το δρόμο της επιστροφής για τα καθημερινά και εγκόσμια.

Αφήσαμε όμως πίσω μας τον Άθω, πυργωμένο στο άκρο της ανατολικής χερσονήσου της Χαλκιδικής να λογχίζει τον καταγάλανο ουρανό, να στέκεται ορθόκοφτος, αγέρωχος, περήφανος, δεσποτικός να περιμένει τον κάθε προσκυνητή-ορειβάτη για να του προσφέρει μια σωματική, ψυχική και πνευματική αναβάπτιση και μια φυσιολατρική πανδαισία.

Νίκος Χρυσ. Κούρτης

Όλοι μας κάποια στιγμή στη ζωή μας, έχουμε έρθει σε επαφή με την πρώτη μας μέρα στο σχολείο. Έχουμε φανταστεί τον εαυτό μας σε μια τάξη, τους πιθανούς συμμαθητές μας και το δάσκαλο να μας περιμένει μ' ένα φιλικό χαμόγελο σαν καλωσόρισμα στο δύσκολο και μακρινό μας ταξίδι προς τη γνώση.

Από τις πρώτες κιόλας μέρες στο σχολείο είχα την τύχη να γνωρίσω έναν από τους πιο αξιολογους εκπαιδευτικούς με έντονη προσωπικότητα και ήθος, χαρακτηριστικά που αναδεικνύουν κάποιον ως ικανό, δημιουργικό και χαρισματικό άνθρωπο.

Ο δάσκαλός μας, ο πνευματικός καθοδηγητής μας, ο φίλος μας, ο συνάνθρωπός μας, ένας ηγέτης σ' αυτή τη δύσβατη και γεμάτη εμπόδια διαδρομή που λέγεται μόρφωση και κατάκτηση της αλήθειας.

Η ειλικρίνεια του δασκάλου μας, οι εμπειρίες της ζωής του, η ικανότητά του να διακρίνει τις αδυναμίες και τα ενδιαφέροντά

Στον Δάσκαλο...

μας, η θέληση και η αγάπη για τη διδασκαλία και τους μαθητές και οι έμφυτες διδακτικές του δεξιότητες, μας μετέδωσαν όλα τα απαραίτητα γνωστικά εφόδια, τις αξίες και τα πρότυπα συμπεριφοράς που πρέπει να έχει κάθε άνθρωπος που δραστηριοποιείται σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο. Μας μετέδωσε ένα πολιτισμό γνώσεων και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εγχαράσσοντας βαθειά στη συνείδησή μας τις αξίες της ελευθερίας, της έκφρασης και του δημοκρατικού κλίματος, μέσα από τις συζητήσεις μας, τον διάλογο και το στοχασμό, τα «ταξίδια» μας μέσα στην τάξη.

Ο δάσκαλός μας ήταν πάντα κοντά μας και με τον λόγο του και τον τόνο της φωνής του και την μεταδοτικότητα του, μας παρακινούσε να τον παρακολουθήσουμε και εμείς προσπαθούσαμε με τον δικό μας τρόπο να γίνουμε οι καλύτεροι συνοδοιπόροι του. Και όταν δεν

μπορούσαμε, προσπαθούσαμε ακόμα περισσότερο.

Ο καλός και αποτελεσματικός δάσκαλος δεν είναι μόνο αυτός που κατέχει τις διαδικασίες μάθησης, τις διδακτικές στρατηγικές και ικανότητες, αλλά αυτός που έχει υπομονή και επιμονή απέναντι στις μοναδικές και ξεχωριστές ανάγκες των παιδιών, ειδικά αυτών που χρήζουν εκπαιδευτικής και ψυχολογικής βοήθειας, αυτός που θα προσπαθήσει να κατανοήσει τις ενέργειες των παιδικών ψυχών ενισχύοντας την αυτοπεποίθηση, την αυτοεκτίμηση.

Ο δάσκαλος μας ποτέ δεν έκανε διακρίσεις σε παιδιά, ποτέ δεν έδειξε ποιος ήταν πλούσιος ή φτωχός, ποτέ δεν μας ιεράρχησε σε «καλούς» και «κακούς» μαθητές. Ήταν εκεί για όλους... Μας μετέδωσε γνώσεις, αρχές και αγάπη για κάθε πράγμα που θέλαμε να γνωρίσουμε. Και το

κατανοούσαμε με τον τρόπο του, το κάναμε δικό μας και το μοιραζόμασταν με όλους. Μάθαμε πολλά από αυτόν τον άνθρωπο. Τη ζωή, τη φύση, κατανοήσαμε τον κόσμο, τους ανθρώπους, το δίκαιο και το άδικο.... Και διώξαμε από πάνω μας οτιδήποτε στερεί την ομορφιά και το δικαίωμα στη ζωή. Οτιδήποτε μαυρίζει την ψυχή μας...

Αγαπημένε μας Δάσκαλε, ελπίζουμε να σου δείξαμε την αγάπη που μας έδειξες, τη συντροφιά που μας πρόσφερε.

Κύριε Γιάννη Α. σε ευχαριστούμε πολύ!!!

Ευθυμίου Γιώργος
Κοινωνιολόγος

ΚΙΝΗΤΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΖΑΓΟΡΙ

Ξεκινούν άμεσα οι κινητές Αστυνομικές Μονάδες στην Ήπειρο. Αυτό ανακοινώθηκε πρόσφατα από την Πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης. Πρόκειται για κινητές μονάδες με οχήματα ειδικού τύπου τα οποία θα περιπολούν σε χωριά των Δήμων Ζαγορίου, Κόνιτσας, Μετσόβου, Πωγωνίου, Δωδώνης, Ζίτσας αλλά και σε οικισμούς των Ιωαννίνων.

Οι συγκεκριμένες αστυνομικές μονάδες είναι διαμορφωμένα οχήματα με κατάλληλο εξοπλισμό και θα είναι στελεχωμένα από μεικτό κλιμάκιο τριών ενστόλων αστυνομικών (Τάξης, Ασφάλειας και Τροχαίας) και θα ακολουθούν εβδομαδιαίο πρόγραμμα περιπολίας σε απομακρυσμένες περιοχές, παρέχοντας επιτόπιες υπηρεσίες στους πολίτες. (Καταγραφή και διεκπεραίωση προβλημάτων στην περιοχή ευθύνης τους, αντιμετώπιση παράνομων δραστηριοτήτων ή θεμάτων που χρήζουν αστυνομική διερεύνηση.

Τα δρομολόγια που θα κάνουν οι κινητές μονάδες στο Δήμο Ζαγορίου έχουν ως εξής:

Α) Ελάτη - Δίλοφο - Βίτσα - Κουκούλι - Καπέσοβο - Τσεπέλοβο - Σικαμλέλι - Ηλιοχώρι - Βρυσόχωρι.

Β) Μεταμόρφωση - Ασπράγγελοι - Καλπάκι - Άνω Πεδινά - Κάτω Πεδινά - Ελαφότοπος - Αρίστη - Πάπιγκο.

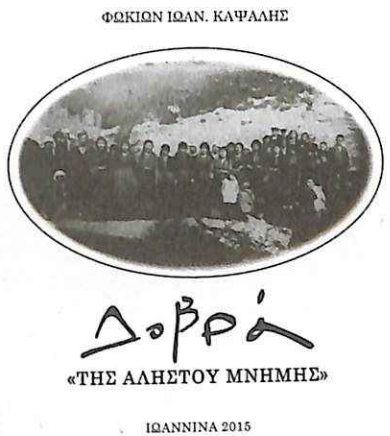
Γιάννης Βακάμης
Κουκουλιώτης Ζαγορίσιος

ΦΩΚΙΩΝΑ ΚΑΨΑΛΗ

ΔΟΒΡΑ της αλήστου μνήμης

Του ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Αυτός είναι ο τίτλος του εντυπωσιακού φωτογραφικού λευκώματος του κ. Φωκίωνα Καψάλη, που μόλις κυκλοφόρησε από τα τυπογραφεία Μ. Δούβαλη - Π. Αποστόλου & Σια Ο.Ε. Αποτελείται από 268 σελίδες μεγάλου σχήματος (21x29 εκατ.).



Ο συγγραφέας αφιερώνει την έκδοση στη μνήμη των γονιών του Ιωάννου Χρ. Καψάλη, που έπεσε ηρωικά μαχόμενος το 1940 στη Γκραμπάλα και Αρτεμισίας Ιω. Κορέλη. Αφιερώνεται επίσης στην αδελφή του, Γαλάτεια.

Στις πρώτες σελίδες του λευκώματος δημοσιεύεται ποίημα του συγχωριανού ποιητού της διασποράς (στο Κάιρο) Κων/νου Σίμου με τίτλο «ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ» και αφιέρωση στον χωριανό ποιητή κ. Φοίβο Τζιόβα.

Στην εισαγωγή ο Φωκίωνα, περιγράφει τις δυσκολίες που συνάντησε τόσο στη συγκέντρωση του φωτογραφικού υλικού όσο και στον τρόπο αποκατάστασης των κατεστραμμένων φωτογραφιών.

Ακολουθεί κεφάλαιο με τίτλο «Σεργιάνι στην τοπική μας ιστορία». Αναφέρεται στη γεωγραφική θέση, ονοματοθεσία, ιστορικό Μπορμπολού (1431 Τουρκοκρατία), καταγωγή, κατοικία, μορφή οικισμού, γλώσσα, τρόπο επιβίωσης (επαγγέλματα), θρήσκευμα, τόποι λατρείας, κοινωνικό καθεστώς, διοικητική υπαγωγή, εξάρτηση. Ειδική αναφορά γίνεται στην αποφράδα ημέρα της 15ης Ιουλίου 1943, ημέρα που το χωριό καταστράφηκε ολοσχερώς από τους ναζί. Για την τραγική αυτή μέρα παραθέτει στίχους από το ποίημα του κ. Φοίβου Τζιόβα «Ραψωδία των βράχων» και αποσπάσματα από τον πεζό λόγο του ιδίου «Χρονικό της Ντοβράς».

Στη συνέχεια παρατίθενται δυο κεφάλαια:

α) Μια εκδοχή για το χωριό μας (Μετοίκηση Ντοβράς Κονί-

σης) και

β) Ασπραγγελιώτες Σαρακτσάνοι.

Αφού ολοκληρωθεί η παράθεση των κειμένων, ακολουθούν 220 σελίδες με σπάνιο φωτογραφικό υλικό, το οποίο είναι χωρισμένο σε δεκαετίες, αρχίζοντας από την περίοδο 1880 - 1890 μέχρι τη δεκαετία του 1970.

Το λεύκωμα κλείνει με θερμές ευχαριστίες του Φωκίωνα προς όλους τους συντελεστές της σπουδαίας αυτής έκδοσης.

Να σημειώσουμε εδώ ότι ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ασπραγγέλων ανέλαβε την σχετική διακίνηση του βιβλίου.

Το παράπονο ενός Κουκουλιώτη

Γεννήθηκα και μεγάλωσα στο Κουκούλι του Ζαγορίου, σε ένα από τα πιο όμορφα χωριά της πατρίδας μας. Αξιόλογο για τον πολιτισμό του, την ιστορία του, την αρχιτεκτονική του, το φυσικό του περιβάλλον.

Χαιρόμουν για την προκοπή του και πονούσε η καρδιά μου όταν περνούσε μαύρες μέρες.

Είναι αλήθεια ότι τα τελευταία χρόνια έγιναν πολλά στο χωριό και πολλά πρέπει να γίνουν ακόμη.

Έγιναν οι δρόμοι, τα μονοπάτια τα καλντερίμια, ήρθε το νερό, το φως, διορθώθηκε η εκκλησία.

Δεν διορθώθηκε όμως το συγκρότημα από το Αμελικό ως τις βρύσες, τα Κελί και το παλιό σχολείο.

Αυτά τα τελευταία χρόνια έχουν εγκαταλειφθεί στην τύχη τους και έχουν πάθει πολλές ζημιές.

Μας έχουν πει ότι υπάρχουν κάποια χρήματα στο Δήμο Ζαγορί-

Αυξημένο το ενδιαφέρον από εξωτερικό για τον αγώνα ορεινού τρεξίματος στο Ζαγόρι

Από τις 24 έως τις 26 Ιουλίου θα πραγματοποιηθεί ο κορυφαίος αγώνας ορεινού τρεξίματος The North Face Zagori Mountain Running στο πανέμορφο Ζαγόρι.

Το φετινό πρόγραμμα περιλαμβάνει αγώνες των 80, 42, 21 και 10 χλμ, ενώ την Παρασκευή 24 Ιουλίου θα γίνουν fun αγώνες των 5 και 1 χλμ με το συνολικό πρόγραμμα να εμπεριέχει πολλές παράλληλες δραστηριότητες και εκπλήξεις που θα ανακοινωθούν στη συνέχεια.

Σε συνέντευξη Τύπου που παραχωρήθηκε στην Αθήνα, ο διοργανωτής και τεχνικός διευθυντής του αγώνα Βασίλης Τζουμάκας, υπογράμμισε μεταξύ άλλων: «φέτος, έχει σημειωθεί κατακόρυφη αύξηση των συμμετοχών ειδικά στον αγώνα των 80 χλμ. που κοντεύουν να κλείσουν, αλλά και στα 42 χλμ. και όλα αυτά μόλις από τις 23 Μαρτίου που άνοιξαν οι εγγραφές. Έχουμε συμμετοχές από περισσότερες από 10 χώρες, μεταξύ των οποίων, από τις ΗΠΑ και την Αυστραλία».

Η Υπεύθυνη Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων της ΧΗΤΟΣ ΑΒΕΕ Χριστίνα Δούμα σημείωσε, μεταξύ άλλων: «Με

ενθουσιασμό το Φυσικό Μεταλλικό Νερό ΖΑΓΟΡΙ συνεχίζει και φέτος να στηρίζει αυτή την εξαιρετική πρωτοβουλία που συνδυάζει ιδανικά τη φύση με την άθληση...».

Την συνέντευξη Τύπου χαιρέτησε και ο εκπρόσωπος του Zagori Excellence Network (ZEN) Δημήτρης Μαζιώτης ο οποίος τόνισε μεταξύ άλλων: «Στο Ζαγόρι τον τελευταίο χρόνο προσπαθούμε να αναδείξουμε την σημασία των συνεργιών για την ολοκληρωμένη ανάδειξη της περιοχής. Στο πλαίσιο αυτό το Zagori Excellence Network (ZEN) στηρίζει ως αποκλειστικός χορηγός φιλοξενίας τον αγώνα που κάθε χρόνο αποτελεί μια έμπρακτη ενέργεια προβολής και ενίσχυσης της περιοχής και των επιχειρήσεών της».

Παράλληλα με την συνέντευξη Τύπου, πραγματοποιήθηκε φωτογραφική έκθεση με υλικό που παραχώρησαν επαγγελματίες φωτογράφοι όπως οι Γιάννης Κόντος και Αντώνης Βρόκος, με θέμα τον αγώνα, καθώς και όμορφες εικόνες από την περιοχή του Ζαγορίου.

(«Πρωινός Λόγος», 8/4/15)

Ένα έκτρωμα στο Μεσοχώρι στο Κουκούλι

Κατεβαίνοντας το καλντερίμι για το Μεσοχώρι, τι νομίζετε ότι είδα; Ένα έκτρωμα στη βρύση του μπασιά-Μάνθου, που επάνω από τη βρύση είναι και το παρεκκλήσι της Ζωοδόχου Πηγής, με το πηγαδάκι που στη γιορτή της Παναγίας παίρνουμε αγίασμα.



τέχνη είναι μόνο στον εγκέφαλο των ανεγκέφαλων.

Πρόσεξα μήπως γράφει τίνος είναι η υποτιθέμενη... προτομή.

Μήπως είναι του Φιλικού Μάνθου Οικονόμου ή του καθηγητή Πανεπιστημίου του 1850 Δημητρίου Στρούμπου ή του μεγάλου ευεργέτη Ευγενίου Πλακίδα ή του ιστορικού, λαογράφου και βοτανολόγου Κώστα Λαζαρίδη.

Ευτυχώς δεν σκέφτηκαν να

βάλουν στο έκτρωμα και τέτοια ονόματα.

Είπαν μερικοί ας το βάζαν κάπου αλλού, στο Κουκούλι να μην το βάζαν και ας το βάζαν όπου θέλαν.

Ρώτησα να μάθω και ποιος έδωσε την έγκριση να μπει στον τόπο αυτόν και ποιος έστειλε τον τεχνικό να το τοποθετήσει και ακούστε τι έμαθα:

Την έγκριση την έδωσε ο Δήμαρχος Ζαγορίου, πριν από τις εκλογές και το Δημοτικό Συμβούλιο, αυτός έστειλε και τον τεχνικό να κάνει την εγκατάσταση. Όπως έμαθα η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων δεν είχε ιδέα.

Τώρα αν το μάθει τι θα κάνει; Δεν ξέρουμε.

Δεν φτάνει που αφήσαμε τα ιστορικά μνημεία, το συγκρότημα του Παλιού Σχολείου να καταρρεύουν, βάλαμε δίπλα και το έκτρωμα αυτό.

Και δεν είναι μόνο αυτά αφήσαμε στην τύχη τους και το Νέο Σχολείο και το αρχοντικό Πλακίδα. Ελπίζουμε ότι κάποιοι θα ευαισθητοποιηθούν και το έκτρωμα θα φύγει το συντομότερο.

Γιάννης Βακάμης
Κουκουλιώτης Ζαγορίσιος

Επιστολές

«Εξομολόγηση - Προσδοκία»

Δημήτριος Β. Λιοδάκης
Μ.Σρ.Εδ.Επίτιμος Σχολικός
Σύμβουλος Ε.Α.
Δημότης Μαρτυρικού Χωριού
Γρεβεντίου Δήμου Ζαγορίου
Πραξιτέλους 41, 167 77
Ελληνικό Αττικής
Τηλ. 210-9939521, 693-7299284

Προς
Τον κ. Βασίλη Τζιόβα
Πρόεδρο της Ι.Λ.Ε.Ζ.

Αγαπητέ Κύριε Πρόεδρε,
Εδώ και 30 χρόνια, τον Μάιο του 1985 και στα πλαίσια των εκπαιδευτικών ανταλλαγών, επισκεφτήκαμε το Ανόβερο της Γερμανίας μαζί με έναν Έλληνα φιλόλογο και άλλους 10-15 εκπαιδευτικούς διαφόρων ειδικοτήτων από τα υπόλοιπα κράτη της τότε Ε.Ο.Κ.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα στο Ανόβερο, το οποίο δεν μας είχε κοινοποιηθεί έγκαιρα από το Ελληνικό Υπουργείο Παιδείας, προέβλεπε ενημέρωση για το εκπαιδευτικό σύστημα της Γερμανίας, παρακολούθηση διδασκαλίας μαθημάτων Αγγλικών, Γερμανικών κ.ά. σε διάφορα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Για θέματα όμως ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης δεν προβλέπονταν καμιά ενημέρωση, κάτι που ενδιέφερε αποκλειστικά μόνο εμένα, διότι πρόσφατα είχα επιλεγεί από το Υπουργείο Παιδείας ως σχολικός σύμβουλος ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης.

Γι' αυτόν το λόγο παρακάλεσα τον Γερμανό υπεύθυνο του προγράμματος να μου επιτρέψει, κατ' εξαίρεση, να επισκεφτώ τα κρατικά κέντρα εκπαίδευσης τυφλών και τυφλοκωφών του Ανόβερου, ώστε να αποκομίσω σχετικές γνώσεις και εμπειρίες και να είμαι χρήσιμος στην εκτέλεση των νέων καθηκόντων μου στην Ελλάδα.

Ο Γερμανός υπεύθυνος του εν λόγω προγράμματος μου απάντησε αυστηρά ως ακολούθως: «Κύριε Λιοδάκη, στο συγκεκριμένο πρόγραμμα δεν προβλέπονται επισκέψεις σε σχολεία ειδικής αγωγής και θα πρέπει να το παρακολουθήσετε ανελλιπώς και χωρίς παρεκκλίσεις». Επειδή όμως επέμενα, πάντα ευγενικά, ότι το πρόγραμμα αυτό δεν ανταποκρίνεται ούτε στοιχειωδώς στα επαγγελματικά μου ενδιαφέροντα, τότε επανήλθε και σε πιο έντονο και με αυστηρό-

τητα μου είπε: «Εσείς οι Έλληνες δεν μπορείτε να πειθαρχείτε σε κανόνες; Έχετε παράλογες απαιτήσεις! Δεν καταλαβαίνετε, ότι έτσι δυσχεραίνεται η ομαλή πορεία του προγράμματος»; Τότε, του ανταπάντησα: «Θα επισκεφτώ μόνος μου τα εν λόγω σχολεία και παρακαλώ να με διευκολύνετε σχετικά». Στη συνέχεια και σε ακόμα εντονότερο ύφος, μου ανταπάντησε περίπου, όπως συμβαίνει και σήμερα με τον Κύριο Σόιμπλε, σχετικά με το καυτό θέμα της αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης στη χώρα μας.

Τελικά και ευρισκόμενος σε αδιέξοδο, έκανα στροφή 180° μοιρών, τον αγκάλιασα και με τρόπο «αποφασιστικό-παρακλητικό» του είπα: «Αδυνατώ να πιστέψω, ότι θα αντέξετε να μου στερήσετε τη δυνατότητα να αποκτήσω άμεσες εμπειρίες και γνώσεις από τα διεθνούς φήμης σχολεία τυφλών και τυφλοκωφών της μεγάλης χώρας σας. Ως διακεκριμένος καθηγητής πανεπιστημίου, είμαι βέβαιος ότι θα κατανοήσετε και τελικά θα ικανοποιήσετε το λογικό αυτό αίτημά μου».

Όντως, την επόμενη μέρα το πρωί, ο υπεύθυνος του εν λόγω προγράμματος μου επιφύλαξε μια απροσδόκητα ευχάριστη έκπληξη! Έστειλε τον γενικό επιθεωρητή των σχολείων του Ανόβερου, ο οποίος με παρέλαβε με το αυτοκίνητό του και επισκεφτήκαμε μαζί μέχρι αργά το μεσημέρι τα εν λόγω σχολικά κέντρα τυφλών και τυφλοκωφών, όπου ενημερώθηκα διεξοδικά και με προθυμία από τους αρμόδιους διευθυντές, μου δόθηκε δε και σημαντικό σχετικό βιβλιογραφικό υλικό, το οποίο με βοήθησε αποφασιστικά στο συμβουλευτικό και διδακτικό μου έργο. Ευχαρίστησα από καρδιάς τον «σκληρό αυτόν καθηγητή» και αποχαιρετιστήκαμε φιλικά!

Τηρουμένων των αναλογιών, λέτε να συμβεί το ίδιο και μάλιστα σύντομα με την Καγκελάρια της Γερμανίας, Κυρία Μέρκελ, ως εξόφληση ηθικού και οικονομικού χρέους προς τη χώρα μας; Το ελπίζω και το εύχομαι ολόψυχα! Ίδωμεν!

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία
Με ιδιαίτερη Εκτίμηση και
Εγκάρδιες Ευχές για Χαρούμενο
και Ελπιδοφόρο Πάσχα

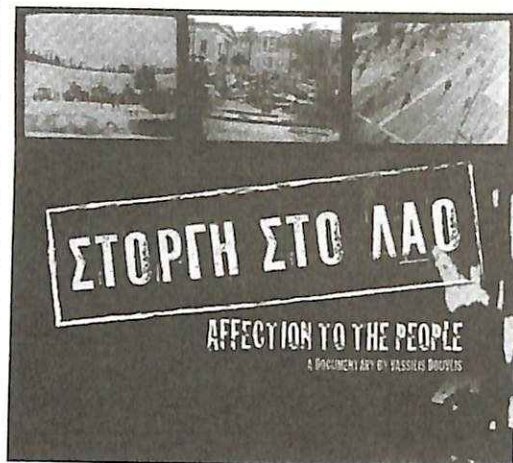
Δημήτριος Λιοδάκης

Κυριακή στο πανί

Όλα αυτά τα έφερε στη μνήμη μας αυτό το χαρισματικό παιδί από τα Ανω Πεδινά, ο σκηνοθέτης **Βασίλης Δούβλης**. Κάποιοι τον χαρακτήρισαν «ο άλλος Γαβράς» την Κυριακή το βράδυ, όταν τελείωσε η προβολή της εξαιρετικής ταινίας του «Στοργή στο λαό» στην αίθουσα Δημήτρης Χατζής στα Παλαιά Σφαγεία. Η αθρόα συμμετοχή των Γιαννιωτών σε αυτό το κάλεσμα ήταν συγκινητική. Η αίθουσα ασφυκτικά γεμάτη. Ελληνικές ταινίες που δεν είχαμε δει ποτέ, που δεν είχαν δει το φως της δημοσιότητας στο πανί, φανερώθηκαν μπροστά μας χάρη στη φροντίδα, στην επιμέλεια, κυρίως χάρη στην άοκνη προσπάθεια, στη δουλειά του σκηνοθέτη Δούβλη που δαπάνησε χρόνο και κόπο για να συγκεντρώσει όλο αυτό το υλικό και να το παρουσιάσει μπροστά μας. Ήταν μια πρόταση διαφορετική με τη δική του σφραγίδα.

Τα Ελληνικά Επίκαιρα, οι πρωταγωνιστές που εμπνεύστηκαν την ανατροπή του πολιτεύματος στην Ελλάδα την 21ης Απριλίου του '67 σε χιουμοριστικές εν πολλοίς σκηνές, το Γούνστοκ και οι ξένες ταινίες που απαγορεύτηκαν τότε «εις όλην την Ελληνικήν επικράτειαν».

Οι σημαντικοί σκηνοθέτες οι οποίοι είχαν υποστεί τις απαγορεύσεις στις ταινίες τους να καταθέτουν τις δικές τους προσωπικές εμπειρίες με τον ίδιο το Γιώργο Δούβλη να δίνει τις επεξηγήσεις του για τη δική του βραβευμένη ταινία.



Λουκία Τζάλλα
(«Ηπειρ. Αγών» 21-4-2015)

«Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για ημερίδα με θέμα: «Το γλωσσικό ιδίωμα του Ζαγορίου»

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ασπραγγέλων, με την αρωγή του Δήμου Ζαγορίου, αντιλαμβανόμενος τη σπουδαιότητα της καταγραφής και διάσωσης των γλωσσικών ιδιομορφιών ως χρέος προς τις παλαιότερες αλλά και τις νεότερες γενιές, αλλά και ως εργαλείο μελέτης και μέσο κατανόησης του ιστορικού μας παρελθόντος, της λαογραφίας και των πολιτιστικών επιρροών κάθε περιοχής, προκηρύσσει τη διοργάνωση ημερίδας με θέμα:

«Το γλωσσικό ιδίωμα του Ζαγορίου»

στις 22 Αυγούστου 2015. Οι ενδιαφερόμενοι εισηγητές καλούνται να επικοινωνήσουν μαζί μας στα στοιχεία επικοινωνίας του Πολιτιστικού Συλλόγου Ασπραγγέλων έως την 31η Ιουνίου.

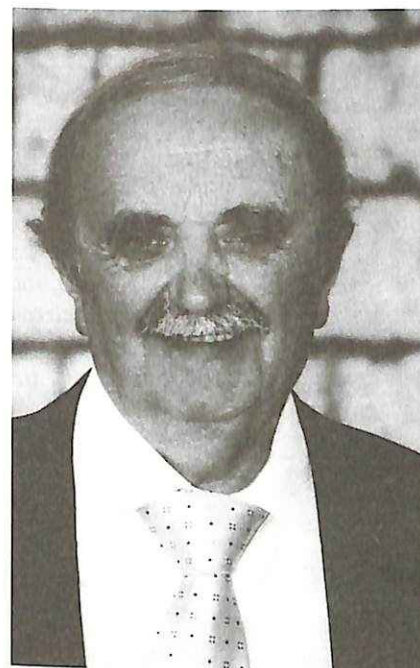
Στόχος της ημερίδας δεν είναι τόσο η παρουσίαση νέων εργασιών σχετικά με το θέμα αλλά η κοινοποίηση του υφιστάμενου έργου όχι μόνο στην επιστημονική κοινότητα αλλά στην ευρεία κοινωνική βάση. Η κίνηση αυτή εντάσσεται σε μια γενικότερη προσπάθεια του Συλλόγου μας για την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας σε θέματα που με μια πρώτη ανάγνωση θεωρούνται μόνο επιστημονικού ενδιαφέροντος, στην ουσία όμως η ενημέρωση του συνόλου της κοινωνίας αποτελεί μονόδρομο για την επίτευξη των στόχων τους, όπως προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς (π.χ. ντοπιολαλιά, αρχιτεκτονική, λαογραφία), του περιβάλλοντος κ.ά. Για τον λόγο αυτόν, επιδιώκουμε τη «μεταφορά» της γνώσης από τα αμφιθέατρα με μια πιο προσιτή κλίμακα, αυτή της πλατείας ενός χωριού. Η διάσωση των γλωσσικών ιδιομορφιών κρίνεται πρωταρχικής σημασίας καθώς συχνά δεν εκτιμάται από την κοινωνία η αναγκαιότητα της και υποβαθμίζεται προς όφελος της κοινής νέας ελληνικής.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

Επικήδεια εκφώνηση στη Μνήμη

Θωμά Καραγιάννη



Αγαπητέ μας Θωμά, Φίλε μου καλέ

Μοίρα σκληρή με έφερε τούτη τη στιγμή να σου απευθύνω τον τελευταίο χαιρετισμό, το ύστατο χαιρε εκ μέρους όλων των συμπατριωτών και συνδημοτών μας. Μας κατέχει όλους αβάσταχτη οδύνη και μεγάλος πόνος για το θάνατό σου.

Είναι όλοι εδώ: οι συγγενείς σου, οι φίλοι σου, οι συγχωριανοί σου, οι συνάδελφοί σου, οι Ζαγορίσιοι, για να σου πούμε το «ώρα σου καλή», να σου απευθύνουμε τον τελευταίο χαιρετισμό αλλά και ένα μεγάλο ευχαριστώ για όσα έκανες για όλους μας.

Είμαι υποχρεωμένος να εξάρω το ήθος σου, το πάθος σου, την προσφορά σου στους συγχωριανούς σου, τους Ζαγορίσιους, τους συναδέλφους σου και όλους τους συνανθρώπους σου.

Προσωπικά αισθάνομαι ότι αφήνεις μεγάλο κενό γιατί ζούσες για να προσφέρεις, πράγμα που οφείλω μετά παρηρησίας να το ομολογήσω.

Επειδή πολλές φορές βίωνα μαζί σου αυτό που ένιωθες θα σε περιμένω φίλε μου καλέ για να κουβεντιάσουμε θα σε περιμένω και πάλι να χτυπήσει το τηλέφωνο για να σε ενημερώσω για την πορεία του χωριού μας και του Ζαγορίου, θα σε περιμένω να συναντηθούμε στο σπίτι σου με όλους τους εκλεκτούς και αγαπημένους σου φίλους για να ανταλλάξουμε απόψεις και προβληματισμούς.

Σε μένα που ξέρω και γνωρίζω ότι μας συνέδεε αδελφική φιλία, σου ζητώ μια χάρη:

Νάρχεσαι νοερά στον ύπνο μου και να με συντροφεύεις με τις πάντοτε τεκμηριωμένες ιδέες σου.

Αγαπητέ μας Θωμά τούτη τη στιγμή στεκόμαστε στον ιερό τούτο χώρο ανάμεσα στο πλήθος που σε συντροφεύει στην τελευταία σου κατοικία προσφέροντας ύμνο στην ταφή σου.

Εύχομαι ο επουράνιος Θεός να σε αναπαύσει μετά των αγίων και δικαίων όπου οι δίκαιοι αναπαύονται.

Το χώμα των Ασπραγγέλων να είναι ελαφρύ σαν πούπουλο και το αεροφύσημα του ανέμου που θα ξεκινάει από την Αγία Παρασκευή του πάνω μαχαλά να παρηγορεί πρώτα την ανεκτίμητη σύζυγό σου που σου συμπαραστάθηκε με υποδειγματικό τρόπο όλα τα χρόνια, τις αξιαγάπτες κόρες σου Μαίρη και Γιούλη, τους αξιολάτρευτους γαμπρούς σου Γιώργο και Ηλία. Στον μικρό Αλέξανδρο θα του τα πούμε μετά από λίγα χρόνια.

Τέλος όλους εμάς που σε γνώρισαμε και σε ζήσαμε: Σοβαρό - δραστήριο - εργατικό - μεθοδικό - ήρεμο - αποτελεσματικό! Έτσι θα σε θυμόμαστε! Οι χωριανοί σου δεν θα σε ξεχάσουν ποτέ για τις άοκνες προσπάθειες σου για την έδρα του Δήμου, για την προσφορά χώρου στον αγρό σου για την ανόρυξη γεώτρησης, για την προσφορά εκ μέρους σου χώρου για την εναπόθεση σκουπιδιών του Δήμου Κεντρικού Ζαγορίου και τέλος για την παραχώρηση του καφέ-νείου σου στην τότε Κοινότητα Ασπραγγέλων. Τέλος για ό,τι έκανες για τους συνανθρώπους σου Αιωνία σου η μνήμη αγαπημένη μας Θωμά Αιωνία σου η μνήμη εκλεκτέ μου φίλε!

Με πολλή θλίψη, ο επιστήθιος φίλος σου
Γαβριήλ Παπαναστασίου

Θωμάς Καραγιάννης

Από τους εκλεκτούς Ζαγορίσιους δασκάλους

Του ΜΑΚΗ ΚΟΜΠΑΡΟΥ

Άργησα, κι εσύ βιάστηκες να φύγεις, έτσι δεν πρόκανα μετά τη συνταξιοδότησή σου να γράψω για σένα όσα είχα κατά νου, στο φιλόξενο περιβάλλον «ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ». Να γράψω για τη ζωή και το πλούσιο δασκαλικό σου έργο και ακόμη για τη συμμετοχή σου στο συνδικαλιστικό κίνημα. Σήμερα δεν αντέχω να γράψω μια συνηθισμένη νεκρολογία. Θα γράψω λίγα λόγια με πόνο και αγάπη από όσα έζησα το διάστημα που ήσουν στην Αθήνα, ένα αρκετό διάστημα σα μέλος του ΔΣ της διδασκαλικής ομοσπονδίας Ελλάδας, αλλά και ένα ακόμη μεγάλο χρονικό διάστημα σαν εκλεκτός του κλάδου, αιρετό μέλος στο κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο του υπουργείου παιδείας ΚΥΣΠΕ.

Ξεκίνησες υπηρετώντας στα πρώτα υπηρεσιακά σου χρόνια σε χωριά της Αχαΐας δάσκαλος και αργότερα διευθυντής σχολείων της Πάτρας. Με την εργασία και την παρουσία σου κατόρθωσες να διακριθείς, και να εκλεγείς πρόεδρος του διδασκαλικού συλλόγου Πατρών.

Μετέπειτα ακολούθησες τα βήματα και το παράδειγμα των διαλεχτών δασκάλων Κώστα Λαζαρίδη και Φάνη Τουλούπη, καταξιώθηκες πανελλαδικά, εκλεγμένο μέλος στα μεγάλα αξιώματα του κλάδου.

Παρακολούθησα την τελευταία γενική συνέλευση του κλάδου το καλοκαίρι του 2010 και σε άκουσα με συγκίνηση και προσοχή.

Μίλησες αρκετή ώρα, σαν αιρετό μέλος του κλάδου και στα τόσα άλλα που ανέφερες, είπες: «Εργάστηκα, πάλεψα, αγωνιάστηκα για το καλό του δασκάλου, για την προκοπή και μόρφωση των παιδιών του λαού μας. Δεν ξέρω αν τα κατάφερα, προσπάθησα, συμβίβασμός δεν έκανα, γιατί ήμουν μαθημένος στην ορειβάσια και την ανηφόρα, όχι στην αναρρίχηση και την κατηφόρα και κάπου προς το τέλος.

Ευχαριστώ και ευγνωμονώ τον πρώτο μου δάσκαλο στο μονοθέσιο δημοτικό σχολείο Ασπραγγέλων -Ιωαννίνων. Τα μέλη του ΔΣ της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας και όλους τους συναδέλφους δασκάλους της χώρας που με περιέβαλαν με την εμπιστοσύνη τους».

Θωμά, σε άκουσα εκείνη τη συγκινητική μέρα, σ' αυτή σου την τελευταία ομιλία πριν τη συνταξιοδότησή σου, στην οποία δεν αποχαιρέτησες άκαιρα, και πολύ νωρίς τον κλάδο των δασκάλων, αποχαιρέτησες και όλους εμάς που σε αγαπήσαμε. Γεννήθηκες, μεγάλωσες και έζησες στο χωριό μας τους Ασπραγγέλους. Το αγάπησες και έκανες γι' αυτό ό,τι μπορούσες, ο τότε δήμαρχος γνωρίζει τη διάσταση και το μέγεθος της προσφοράς σου και αρκετοί από εμάς.

9 Απριλίου 2013 Μου γράφεις: Προτιμώ αντί του τηλεφώνου να σου γράψω δυο λόγια, γιατί πιστεύω τα παιδιά μας αργότερα να βρουν στο αρχείο μας τα κείμενά μας, όπως και όποιος ασχοληθεί με την ιστορία του χωριού μας. Θέλω ειλικρινά να σ' ευχαριστήσω για μια ακόμα φορά για την αναφορά σου για το καφενείο και τον πατέρα μου. Ο Καραγιάννης άφησε εποχή για το χωριό μας επί 38 συναπτά έτη στον πλάτανο και το μεσοχώρι και εσύ Θωμά μου αφήνεις τη δική σου εποχή, τη δική σου ιστορία, σαν ένας εκλεκτός δάσκαλος. Αυτά τα λίγα, όχι για το αρχείο σου, για την ιστορία, το χωριό μας και κυρίως για την οικογένειά σου.

Θωμάς Καραγιάννης

Η προσφορά του στον Πολιτιστικό Σύλλογο Ασπραγγέλων

Ξημερώματα της Πέμπτης 19 Μαρτίου έφυγε από τη ζωή ο δοβριανίτης δάσκαλος, Θωμάς Καραγιάννης. Η κηδεία του πραγματοποιήθηκε στη γενέτειρά του παρουσία πλήθους Ασπραγγελιωτών, Πατρινών αλλά και φίλων του από όλη την Ελλάδα.

Θα μπορούσα να αναφερθώ σε πολλές πτυχές της προσωπικότητάς του, καθώς είχα τη χαρά και την τιμή να γνωρίσω από κοντά την πολυδιάστατη και παθιασμένη προσφορά του, τόσο στην κοινωνία των Ασπραγγέλων όσο και σε αυτή των Πατρών. Τη φιλοξενία και την αγάπη με την οποία περιέβαλε κάθε Ζαγορίσιο που βρισκόταν στον τόπο κατοικίας του, την Πάτρα, την προσφορά του στην οικογένειά του, στο χώρο της εκπαίδευσης και την ανθρωπιστική του προσφορά.

Τα τελευταία χρόνια όμως, με αφορμή την δράση μου στον Πολιτιστικό Σύλλογο Ασπραγγέλων, τις συζητήσεις μας μονοπωλούσαν τα πολιτιστικά δρώμενα του χωριού μας. Σε αυτές τις απόψεις του και την προσφορά του προτιθέμαι να αναφερθώ. Ίδρυτικό μέλος του Πολιτιστικού Συλλόγου Ασπραγγέλων, πρώην γραμματέας του και εκ των πρωτεργατών της πολιτιστικής άνθησης των Ασπραγγέλων τη δεκαετία του 1980. Πραγματο-

ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ**Θάνατοι**

– Αναπαύτηκε με μεγάλο πόνο και θρήνο για πάντα στο χωριό της μητέρας της η 21χρονη **Ειρήνη Χήτα**. Καλό παράδεισο γλυκέ άγγελε που έφυγες από τη ζωή νωρίς-νωρίς. Κουράγιο στους δικούς σου ανθρώπους που πληγώθηκαν τόσο πολύ.

ΔΕΜΑΤΙ**Γεννήσεις**

– Η **Αικατερίνη Κυριάκου** και ο **Δημήτριος Τάσιος** απόκτησαν υγιέστατο **αγοράκι** στις 30-3-2015. Γερό τυχερό να τους ζήσει

ΔΙΚΟΡΦΟ**Θάνατοι**

– Η συμπαθέστατη **Καλυψώ Λέκκου** γεννημένη το 1916 έφυγε από κοντά μας.

– Την ίδια μέρα κι άλλη καλοσυνάτη γιαγιά η **Περσεφόνη Λέκκου** που είχε γεννηθεί στους Αγίους Αναργύρους Γραμμενοχωρίων το 1921 αναπαύτηκε στον τόπο που παντρεύτηκε κι έζησε τα περισσότερα χρόνια της ζωής της. Ανάλαφρο το Δικορφιώτικο χρώμα που τις σκέπασε και τις δύο την ίδια μέρα Σάββατο 21 Μάρτη του 2015. Νάχουν την ευχή τους και να τους πάρουν τα χρόνια οι απόγονοι τους. Θερμά Συλλυπητήρια.

ΚΑΒΑΛΛΑΡΙ**Γεννήσεις**

– Ο **Θεοχάρης Τζελέτας** και η **Ζώη Ανδρομάχη** απόκτησαν διδυμάκια, ένα αγοράκι κι ένα κοριτσάκι μέσα Μαρτίου 2015. Καλότυχα νάναι, να μεγαλώσουν με υγεία.

ΚΑΛΟΥΤΑ**Θάνατοι**

– Η υπεραιωνόβια **Αμαλία Ζώτου** του Ζήση και της Αφροδίτης που είχε γεννηθεί στις 5-5-1909 έφυγε από τη ζωή στις 9-3-2015.

– Η υπεραιωνόβια επίσης **Υπατία Στεφάνου** του Στεφάνου και της Μελοπομένης που είχε γεννηθεί το 1910 έφυγε από τη ζωή στις 20-3-2015. Θερμά Συλλυπητήρια και για τις δύο μεγάλες γιαγιάδες.

ΛΑΪΣΤΑ**Συγχαρητήρια**

– Μεγάλη επιτυχία του Ναυτικού Ομίλου Παμβώτιδας με 5 αθλητές στην προεθνική ομάδα κανόε-καγιάκ. Εξαιρετική εμφάνιση πραγματοποίησαν οι αθλητές μας στο ολυμπιακό κωπηλατοδρόμιο του Σχοινιάς. Στην κατηγορία των εφήβων ο **Νίκος Χρυσικός** του Σπύρου και της Μαρίας Γρίβα, τέως αντιδημάρχου του πρώην Δήμου Τύμφης κατατάχτηκε στην **πρώτη θέση** με διαφορά από τους υπόλοιπους αθλητές. Μπράβο Νικολάκη και σ' ανώτερα, πάντα πρώτος.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Θάνατοι

– Η αιωνόβια **Μαρία Ζαχάρη** του Αλεξάνδρου και της Χαρίκλειας που είχε γεννηθεί στις 4-3-1917 έφυγε από τη ζωή στις 16-2-2015. Νάχουν την ευχή της και να της πάρουν τα χρόνια οι απόγονοι της.

ΜΑΚΡΙΝΟ**Θάνατοι**

– Η 74χρονη **Ιουλία Ζιαμπίρη** χάριξε παιδιά, εγγόνια, δισέγγονα και αναπαύτηκε στον Άγιο Νικόλαο Ιωαννίνων την Πέμπτη 26-3-2015. Συλλυπητήρια θερμά.

ΜΑΝΑΣΣΗΣ**Θάνατοι**

– Ο καλός τατος **Λάζαρος Ζώης** που είχε γεννηθεί το 1927 απεβίωσε στις 10-3-2015 στην Αθήνα. Θερμά συλλυπητήρια στη σύζυγο Ιφιγένεια Φάκου με καταγωγή από Γραμμένο Ζίτσας Ιωαννίνων και λοιπούς συγγενείς.

ΜΕΣΟΒΟΥΝΙ**Θάνατοι**

– Ο **Κων/νος Καρακατσούλης** του Γεωργίου και της Καλλιόπης έφυγε από τη ζωή το Μάρτιο του 2015. Θερμά Συλλυπητήρια στους συγγενείς του.

– Η συμπαθέστατη αιωνόβια γιαγιούλα **Βασιλική** της Σταματίας και του Σπυριδωνά **Κοντονάσιου** που είχε γεννηθεί στις 25 Μάρτη του 1917, παντρεύτηκε τον Ελευθέριο Δούζμη, απεβίωσε στην Πάτρα και αναπαύτηκε στο αγαπημένο της χωριό 30 Μάρτη του 2015. Νάχουν την ευχή της και να της πάρουν τα χρόνια οι απόγονοι της. Θερμά Συλλυπητήρια.

ΣΚΑΜΝΕΛΙ**Γεννήσεις**

– Ο **Θανάσης Τσουμάνης** και η **Ιουλία Νόνα** απόκτησαν χαριτωμένο **κοριτσάκι** στα Γιάννενα. Να τους ζήσει η μικρούλα με υγεία, χαρά, ευτυχία.

Θάνατοι

– Η **Αλεξάνδρα Κατσούπη** μας άφησε. Νάχει την ευχή της ο μοναχογιός της Σάκης.

– Η **Θηρεσία Τσεργογιάννη** γυναίκα του γνωστού οργανοπαίκτη «Νάτσα» έφυγε από τα παιδιά και τα εγγόνια της. Νάχουν την ευχή της. Ελένη Δούβλη

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ**Θάνατοι**

– Ο **Γιάννης**, πρώτο παιδί των αειμνηστων Κώστα **Βούρβου** και της Ερασμίας, το γένος Τσέφα από Νεγάδες, είχε γεννηθεί το 1953. Πάλεψε γενναία, αλλά δεν τα κατάφερε και έφυγε από τη ζωή δυο μήνες μετά τημανούλα του. Πάνδημη έγινε η κηδεία του στο κοιμητήριο του Ι. Ν. Αγίου Νικολάου Κοπάνων στα Γιάννενα στις 31 Μαρτίου 2015. Θερμά συλλυπητήρια στη λατρεμένη του Χριστίνα στα παιδιά τους και σ' όλους τους συγγενείς. Ανάλαφρο το Γιαννιώτικο χρώμα που τον σκέπασε.

Επιμέλεια**ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΓΚΕΡΛΕ ΜΠΙΤΣΑ**

ΑΝΩ ΠΕΔΙΝΑ**Πένθη****Στην Όλγα Βρανιάλη**

– Έφυγε η χαροκαμένη, η πιο πονεμένη μάνα του Ζαγοριού. Νύφη από την Αρίστη στα Πάνω Σουδενά η Όλγα Βανδέρα, παντρεύτηκε τον Λάμπρο Βρανιάλη. Απέκτησε 3 εξαιρετες κοπέλες, την Σοφία, την Νίκη και την Λίτσα προικισμένες μ' όλες τις χάρες τούτου του κόσμου. Τις έχασε, τη μια πίσω απ' την άλλη. Κι απόμεινε να μοιρολογά σαν κουκουβάγια στο έρμιο σπίτι. Οι εγγονές της και περισσότερο η Σωτηρία της παραστάθηκαν ως την τελευταία στιγμή.

Ας έχουν την ευχή της. Αναπαύσου καλή μου γειτόνισσα.

– Η **Αλεξάνδρα Κατσούπη** μας άφησε. Νάχει την ευχή της ο μοναχογιός της Σάκης.

– Η **Θηρεσία Τσεργογιάννη** γυναίκα του γνωστού οργανοπαίκτη «Νάτσα» έφυγε από τα παιδιά και τα εγγόνια της.

Νάχουν την ευχή της.

Ελένη Δούβλη

ΑΡΙΣΤΗ**Γεννήσεις**

– Στις 21/2/2015 αντίκρισε, αιώως, το φως της ζωής, ο πρωτότοκος γιος της **Βάσως Γεωργ. Βανδέρα**, χημικού, από την Αρίστη και του συζύγου της **Θεοφάνη Τσακίρη**, οικονομολόγου.

Μυτιληνιάς ο νεογέννητος, αφού οι γονείς του διαμένουν και δραστηριοποιούνται στη Μυτιλήνη.

Εύχομαι ο νεογέννητος να είναι καλορίζικος στη ζωή του και

στους γονείς του και τη γιαγιά Μαρία, να τον χαίρονται πάντα γερό και προκομμένο.

Στ. Συκ.

Θάνατοι

– Αδόκητος, γι' αυτό και πολύ οδυνηρός ο θάνατος του συγχωριανού μας **Σωτήρη Γρηγ. Τσινά-βου**, που συνέβη στις 3/4/15 με συγκοπή καρδιάς.

Το απρόοπτο του γεγονότος, ομολογουμένως συγκλόνισε την κοινωνία του χωριού μας και της περιοχής, δεδομένου ότι ο Σωτήρης ήταν γνωστός και αγαπητός. Η κηδεία του έγινε την επομένη 4/4/15 στην Αρίστη, με τη συμμετοχή πλήθος κόσμου που εξέφραζε έτσι την εκτίμηση και την αγάπη προς τον εκλιπόντα.

Σωτήρη, αιωνία σου η μνήμη! Στους οικείους του εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια.

Στ. Συκ.

Συγχαρητήρια

– Εγκάρδια συγχαρητήρια στην πολυαγαπημένη εγγονή μας **Ελισάβετ Λιάπη** - **Φώτου**, κόρη του Νίκου Λιάπη απ' τα Κούρεντα και της Κων/τίνας Φώτου, μαθήτρια της Β' Τάξεως του Λυκείου των Αναβρύτων, που διακρίθηκε στον Πανελλήνιο διαγωνισμό Φιλοσοφίας και θα εκπροσωπήσει την Ελλάδα στην Ολυμπιάδα Φιλοσοφίας στην Εσθονία τον Μάιο του 2015 μαζί μ' έναν συμμαθητή της.

Ολόψυχα της ευχόμαστε υγεία, πρόοδο, καλή σταδιοδρομία και επιτυχίες στη ζωή της.

Οι παππούδες

Γιώργος και Αθηνά Φώτου

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ**Θάνατοι**

– Στον φίλο, αδερφό Θωμά Καραγιάννη που έφυγε από κοντά μας:

*Νάρχεσαι σαν τ' ανεμόβροχο
Νάρχεσαι σαν το σπουργίτι.
Σαν το κλωνάρι αμυγδαλιάς
να μας χτυπάς το τζάμι.
Καλό ταξίδι αδερφέ φίλε.*

Τάκης Βαραδίνης

ΒΙΤΣΑ**Συλλυπητήρια**

– Με μεγάλη μας λύπη μάθαμε τον ξαφνικό θάνατο του πρώτου μας ξαδέρφου **Αλέξανδρου Τζώμου** στις 16 Απριλίου, από το Πάπιγκο Ζαγοριού. Η κηδεία του έγινε στην Αθήνα.

Τα θερμά μας συλλυπητήρια στο γιό του Σπύρο και στις οικογένειες του αδερφού του Παναγιώτη και της αδερφής του Νίκης. Ας είναι ελαφρύ το χόμα της αθηναϊκής γης που τον σκέπασε.

Οικογένειες:
Χαρίλαου Κεφάλαι
Ανάνης Κακαγιά

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΒΙΤΣΑ - ΚΑΤΩ ΠΕΔΙΝΑ**Θάνατοι**

– Πέθανε και κηδεύτηκε στα Γιάννενα, ύστερα από πολύμηνη μάχη με την επάρατο, η Ζαγορίσια συνταξιούχος δασκάλα **Βασιλική (Κική) Βασδέκη - Χοίνα** σε ηλικία 65 ετών. Την αποχαιρέτησε πλήθος κόσμου από το Ζαγόρι και τα Γιάννενα. Στα παιδιά της, τ' αδέρφια της και όλους τους συγγενείς της, θερμά και ειλικρινή συλλυπητήρια.

«Το ΖΑΓΟΡΙ μας»

ΔΙΚΟΡΦΟ**Θάνατοι**

– Στις 17 Απρίλη 2015 κηδεύτηκε στα Γιάννενα ο **Ματθαίος Λέκκος**, δάσκαλος Βελλαίτης. Έφτασε τα ογδόντα κι αφήνει πίσω του σύζυγο, παιδιά και εγγόνια, τους οποίους συλλυπούμαστε εγκάρδιως. Συνδρομητής και συνεργάτης του περιοδικού μας, λάτρης του χωριού του και του Ζαγοριού, θα μας λείψει. Ας είναι ελαφρύ το Γιαννιώτικο χόμα που τον σκέπασε κι ας είναι αιώνια η μνήμη του.

«Το Ζαγόρι μας»

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ**Προαγωγές**

– Στον αγαπητό μας γιο και αδερφό **Γιάννη**, που προήχθη στο βαθμό του Ταξιάρχου του στρατού ξηράς, ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία και σε ανώτερα.

Η μητέρα του

Αγγελική Αθ. Βαζάκα

Τα αδέρφια του

Βασιλική Βαζάκα, Γεώργιος Βαζάκας και Ελένη Κανδρέλη

Η ανηψία του Ιλιάννα Βαζάκα

Γεννήσεις

– Στον αγαπητό μας γιο και αδερφό **Γιώργο Βαζάκα** και τη σύζυγό του **Ελένη Κανδρέλη**, που απέκτησαν ένα χαριτωμένο αγοράκι, τους ευχόμαστε να ζήσει και να είναι ευτυχισμένο.

Η γιαγιά

Αγγελική Αθ. Βαζάκα

Οι θείοι Βασιλική Αθ. Βαζάκα,

Ιωάννης Βαζάκας

και Ζωή Παπαϊωαννίδου

Η αδερφή του Ιλιάννα

– Στις 19 Απριλίου η **Ναταλία Ζινδριλή**, κόρη του Βασίλη και της Άννας Ζινδριλή και ο **Γιάννης Τζίμας** απέκτησαν τη δεύτερη κόρη τους και χάρισαν μια πανέμορφη αδερφούλα στην Αννούλα τους.

Στους γονείς Ναταλία και Γιάννη θερμές ευχές, να τους ζήσει η νεογέννητη.

Στους παππούδες Βασιλά και Άννα να τη χαίρονται και να την καμαρώνουν και να χαρούν κι άλλα εγγόνια και από τον Χρήστο τους.

Οικογένειες:

Γιάννη και Ρούλας Ευθυμίου
Δημήτρη και Ντίνας Τόμου
Αντώνη και Μάρθας Ράπτη

Συγχαρητήρια

– Θερμά συγχαρητήρια στον **Γιώργο Ευθυμίου**, γιο των φίλων μας Γιάννη και Ρούλας Ευθυμίου, πτυχιούχο Κοινωνιολογίας του Παν/μίου Αιγαίου, για την επιτυχή εισαγωγή του, κατόπιν εξετάσεων, στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών με τίτλο «Κοινωνία στην Εκπαίδευση και Ετερότητα» στο τμήμα Νηπιαγωγών του Παν/μίου Ιωαννίνων.

Δημήτρης - Ντίνα Τόμου
Στέφανος - Μαίρη Γαλανοπούλου
Αντώνης - Μάρθα Ράπτη

ΚΑΤΩ ΠΕΔΙΝΑ**Θάνατοι**

– Στις 20 Μαρτίου πέθανε στο Γηροκομείο της Κόνιτσας και κηδεύτηκε την επομένη στα Κάτω Σουδενά η **Αγλαΐα Μάτσα**, 90 ετών, αναξιοπαθούσα κόρη του εκ Χιονιάδων Κονίτσης καταγομένου Δημητρίου Μάτσα και της Κατωσουδενιώτισσας Όλγας Καψάλη, την οποία έχασε το 1941 από βόμβα γερμανικού αεροπλάνου στο χωράφι της στο Καλπάκι. Ας είναι ελαφρύ το χόμα που την σκέπασε.

«Το Ζαγόρι μας»

ΠΑΠΙΓΚΟ**Συγχαρητήρια**

– Συγχαίρουμε τον συγχωριανό μας **Γιώργο Δόση** για την εκλογή του ως προέδρου της Πανηπ. Συν/δίας Ελλάδας και του ευχόμαστε καλή δύναμη στο έργο του. Είναι βέβαιο ότι στη σπουδαία αυτή για όλους τους Ηπειρώτες θέση ο Γιώργος Δόσης θα πορευτεί όχι μόνο με βάση τις πολλές γνώσεις του σε διοικητικά θέματα αλλά και με τη μεγάλη αγάπη του για την Ηπειρο.

Εξωραϊστικός Σύν. Παπίγκου
Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης Αποδήμων Παπίγκου η Ελένη Σκούρτη

Ευχαριστήριο

– Για το θάνατο του **Αλέξανδρου Τζώμου**, ο γιός του Σπύρος, οι οικογένειες Παναγιώτη Τζώμου και Νίκης Τζώμου ευχαριστούν θερμά όλους όσους τους συμπαράσταθηκαν στο βαρύ πένθος τους.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ -ΔΩΡΕΕΣ

ΑΝΩ ΠΕΔΙΝΑ

– Η κ. Ελευθερία **Τσαπάρη** στη μνήμη του συζύγου της **Περικλή** έδωσε 700 ευρώ στην Εκκλησιαστική Επιτροπή Αγίου Δημητρίου Άνω Πεδινών για την ανακατασκευή ενός μαντρότοιχου.

Για τον ίδιο σκοπό χρηματικά ποσά κατέβαλαν η κ. Ανδρονίκη Φωτιάδη, ο κ. Βασίλειος Λαμπρίδης, ο κ. Γεώργιος Δούβλης και άλλοι χωριανοί.

Η Εκκλ. Επιτροπή ευχαριστεί.

ΑΡΙΣΤΗ

– Οι οικογένειες Θωμά, Γεωργίου και Βασιλείου Λογοθέτη χρηματικό ποσό στην Κ. Εκκλησία στη μνήμη **Σοφίας Γκούδη**.

– Η Αλεξάνδρα Νικολαΐδη χρηματικό ποσό στην Κ. Εκκλησία στη μνήμη του αδελφού της **Θωμά Νικολαΐδη**.

– Στη μνήμη **Σωτηρίου Τσινά-βου** και αντί στεφάνου κατέθεσαν διάφορα χρηματικά ποσά για την **Κ. Εκκλησία** οι οικογένειες Γεωργίου Γκατζέ, Άρης και Ουρανία Μιχαήλ, οικογ. Αριστείδη Μιχαήλ, Αθηνάς Γέπη, Γρηγορίου Κόκορου, Θεοφάνη Φουνταρά, Γέπη Παύλου, Γερολάζου Λόλας, Ζαχαράκη Παντελή, Βανδέρα Ιωάννη, Θωμά, Γεωργίου, Βασιλείου Λογοθέτη, Δημητρίου Γκατζέ, Σταυρούλας Γκατζέ, Ελευθερίου Ράγγα, Αύρας Οικονόμου, Ανδρέα Οικονόμου, Σωτηρίου Τσίγκα, Ντάκουλα Δημητρίου, Τζιόμπου Κων/νου, Χασκή Ιωάννη, Κύρκου Ιωάννη, Κλούμπα Ιωάννη, Χατζημελετίου Φρειδερίκης, Μιχαήλ Ιπποκράτη, Βασιλικής Κωστοπούλου, Κων/νου Τζάνου, Χρυσοστόμου Νικολαΐδη, Αλεξάνδρας και Μαρίας Νικολαΐδη, η οικογένεια Χρυσοστόμου και Πίτσας Πεταλά στη μνήμη του αγαπητού τους Σωτήρη ποσό στην **Ι. Μονή Σπηλιώτισσας**.

Επίσης στη μνήμη **Θωμά Γ. Καραγιάννη** χρηματικά ποσά, αντί στεφάνων, κατέθεσαν στην Τοπική Κοινότητα Ασπραγγέλων και στον Πολιτιστικό Σύλλογο Ασπραγγέλων, προκειμένου να κατασκευαστεί ένα έργο στους Ασπραγγέλους, οι ακόλουθοι:

Η οικογένεια του, Ο Σύλλογος Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ιωαννίνων, ο Σύλλογος Δασκάλων και Νηπιαγωγών Πάτρας, οι Εκπαιδευτικοί του 51^{ου} Δημοτικού Σχολείου Πατρών, ο Σύλλογος Διδασκόντων 39^{ου} Δημοτικού Σχολείου Πατρών, ο Σύλλογος Διδασκόντων 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ζακύνθου, ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ζακύνθου, οι γονείς και οι μαθητές του Τμήματος Β1 του 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ζακύνθου, ο Πανηπειρωτικός Σύλλογος Πατρών.

Επίσης οι οικογένειες: Χρήστου Κρανά, Ιωάννη Κρανά, Ελισάβετ Κρανά, Ντίνου Καραγιάννη, Ιωάννη Καραγιάννη, Μάχης Καραγιάννη-Κοσκινά, Βαγγέλη Γιακουμή, Κωνσταντίνου Χολέβα, Γαβριήλ Παπαναστασίου, Σωτηρίου Ζαμπακόλα, Αριστεάς Σιούζου, Ουρανίας-Θωμάς-Κα-
Αρίστης.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΔΩΡΕΕΣ

Λυψώς Μαλετσιδή, Παρασκευής Φωτοπούλου, Ελευθερίας Τόλη, Σοφίας Αλεξίου, Δημητρίου Βαραδίνη, Κωνσταντίνου Γκίτσα, Μιχάλη Γκίτσα, Χρυσοστόμου Μπιρμπίλη, Χάρη Μπονόβα, Αντωνίου Ρούντου, Αντιγόνης Καψάλη, Θεόδωρου Κάτσενου, Κωνσταντίνου Τσαπάρη, Ευδοξίας Τσαπάρη-Καραπαναγιωτίδου, Μάκη Κάτσενου, Δημητρίου Μπίκα, Αλεξάνδρου Νικάκη, Σταματέλλου Πανδή, Ιωάννη Τσιγαρά, Χρήστου Τσιγαρά, Χρήστου Αποστόλου, Γιάννης Βασδέκης, Ζωγράφου Τσομπανίδη, Ιωάννη Παπαχρήστου, Χρήστου Ράπτη, Ηλία Ράπτη, Δημητρίου, Κλέαρχου Ράπτη, Ιωάννη Στέφου, Διονυσίου και Τατιάνας Στήνιου, Τάκη και Λιλιάνας Ζουπάνου, Διονυσίου Θεοδώση, Διονυσίου Αγούλου, Νικολάου Μαρίνου, Διονυσίου Αρβανιτάκη, Στέφανου Σίντου και οι: Βασίλης Κάτσενος, Αριστέα Χρόνη, Ευρύκλεια Καμτσικά, Δήμητρα Κούσκου.

– Επίσης, αντί στεφάνων, χρηματικά ποσά για διάφορους σκοπούς κατέθεσαν και οι οικογένειες: Γεωργίου Δούβλη στην Ι.Μ. Ευαγγελιστρίας Ανω Πεδινών, Δημητρίου Τσαπάρη στην Ι.Μ. Δουραχάνης, Ιωάννη Κατσαβριά στο Χαμόγελο του Παιδιού, Κωνσταντίνου Βαρτζώκα και Δημητρίου Μπόικου στα συσσίτια του Ι.Ν. Αγίου Νικολάου Αγώρας, Ελευθερίου Μαντζούκα, Κλεονίκης Κομπάρου και ο Σύνδεσμος Συνταξιούχων Δασκά-

λων Ν. Ιωαννίνων στα συσσίτια του Ι.Ν. Αγίου Νικολάου Κοπάνων και η οικ. Διονυσίου και Τατιάνας Στήνιου στο Ειδικό Σχολείο Ζακύνθου.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας
Ο Πρόεδρος του Συλλόγου

ΒΙΤΣΑ

– Εις μνήμην **Ναπολέοντα Σ. Καρέτση** προσέφεραν χρηματικό ποσό στον Ιερό Ναό Κοιμ. Θεοτόκου οι οικογένειες Γεωργίου Καρέτση και Όμηρου Βασδέκη.

– Εις μνήμην **Σωτηρίου Βασδέκη** προσέφερε χρηματικό ποσό στον Ιερό Ναό Κοιμ. Θεοτόκου η οικογ. Όμηρου Βασδέκη. Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Κ. Βίτσας ευχαριστεί.

– Η οικογένεια Αναστασίου και Δανάης Κακαγά στη μνήμη του κουμπάρου τους **Ναπολέοντος Θεοπίστου**, προσέφερε χρηματικό ποσό στους Ταξιάρχες Άνω Βίτσας.

Η Εκκλ. Επιτροπή ευχαριστεί.

ΒΡΑΔΕΤΟ

– Η **Βασιλική Καψάλη-Τριανταφυλλίδου** προσέφερε χρηματικό ποσό στον Ιερό Ναό Γεννή-

σεως Θεοτόκου Βραδέτου για τις ανάγκες του.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί.

ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙ

– Οι αδελφοί Μανώλης και Τούλης Πατεράκη κατέθεσαν στη μνήμη **Λεωνίδα Πανταζή** από εκατό ευρώ έκαστος για τη συντήρηση του εξωκλησίου Αγίου Γεωργίου Ενορίας Αγίου Αθανασίου Μονοδενδρίου.

– Επίσης η Ξενούλα Φωκίωνος Πανταζή 50 ευρώ στη μνήμη **Λεωνίδα Πανταζή** για τη συντήρηση του εξωκλησίου Αγίου Γεωργίου.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή θερμά ευχαριστεί

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ

– Στη μνήμη της **Ερασμίας**, χήρας Κων/νου **Βούρβου** που απεβίωσε τέλη Γενάρη 2015, οι οικογένειες Λεωνίδα Βούρβου, Ελένης χήρας Παναγιώτη Βούρβου και Λουκίας Βούρβου-Μιχαήλ πρόσφεραν χρηματικά ποσά στην εκκλησία της Άνω Παναγίας Τσεπελόβου.

Η Εκκλ. Επιτροπή ευχαριστεί.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΕΥΡΩ 100

Οικονόμου Έλλη

ΕΥΡΩ 60

Πολιτιστικός Σύλλογος Ασπραγγέλων
Λαμπράκης Απόστολος
Ράπτης Χρήστος
Τζουριάδης Πέτρος
Βλαχόπουλος Ευάγγελος
Πατεράκης Τούλης
Πατεράκης Εμμανουήλ
Καπνίση Αθηνά
Καλογήρου Γεώργιος

ΕΥΡΩ 50

Ζούκης Ιωάννης
Μακρή Ευρύκλεια
Κατσαδήμας Κων/νος

ΕΥΡΩ 40

Λαμπρίδης Δημήτριος

ΕΥΡΩ 35

Αυθήνος Αλέξανδρος

ΕΥΡΩ 30

Κούρτης Νικόλαος
Καρπούζης Βασίλειος
Τσιμή Αφροδίτη
Θεοδοσίου Γεώργιος

Κεκρίδου Κλεονίκη
Δάνου-Παπαδημητρίου Ευγενία
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Δαρδακούλη-Κοκκίνου Σπυριδούλα
Θεοδώρου Ιωάννης
Θεοδώρου Αλέξανδρος
Γκάνος Βασίλειος
Βασιλειάδης Αντώνιος
Ράπτης Χρήστος
Παλιάτσος Αθανάσιος
Καπρίτσιου Αγγελική
Γιαννής Νικόλαος
Μπουραζέρη Μαριάνθη
Παπαλεξίου Δάντης
Λιάρου Πελαγία
Βούρης Ζήσης
Ζούμπου Αγγελική
Λιόντου Μαρίκα
Λάππα Αίτσα
Τσουμάνης Ιωάν. Παναγιώτης
Νουσιάδη Σοφία
Οικονομίδης Ιωάννης
Αγγελόπουλος Νικόλαος
Ακονίδης Γρηγόριος
Γατσέλου Παναγιώτα

ΕΥΡΩ 20

Βαρέλης Χρήστος

το ΖΑΓΟΡΙ μας

Ιδρυτής:
ΚΙΜΩΝ ΚΥΡΙΑΖΗΣ
ΕΤΟΣ 1978

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:

ΤΖΙΟΒΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ι.Α.Ε.Ζ.

Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΒΑΡΖΩΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ
ΤΖΙΟΒΑΣ ΦΡΙΕΣ
ΤΣΑΟΥΣΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ



ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ

ΑΠΟ ΤΟ Δ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΓΚΕΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Επίτιμος Πρόεδρος
ΤΖΙΟΒΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
Πρόεδρος
ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
Α' Αντιπρόεδρος
ΚΥΡΙΑΖΗΣ ΚΑΛΛΥ
Β' Αντιπρόεδρος
ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΑΒΒΑΣ
Γεν. Γραμματέας
ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
Ταμίας
ΖΑΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Έφορος Εκδηλώσεων
ΣΤΟΥΚΙΔΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ
Μέλος

Αριστίνοη μέλη:
ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ- ΔΟΥΒΛΗ ΕΛΕΝΗ
ΣΥΚΙΩΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Εξελεγκτική Επιτροπή

ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ
Πρόεδρος
ΚΑΨΑΛΗΣ ΦΩΚΙΩΝ
Μέλος

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Περιοδικό «Το ΖΑΓΟΡΙ μας»
Σίνα 4 Ιωάννινα 454 44
και στο Μυροπωλείο
ΚΑΛΛΥ ΚΥΡΙΑΖΗ
Λόρδου Βύρωνος 21
Τηλ. 26510 26266
Ιωάννινα 45444

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Εσωτερικού 30 ΕΥΡΩ
Ευρώπης 40 ΕΥΡΩ
Εκτός Ευρώπης 50 \$ ΗΠΑ

ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ

ΡΟΥΛΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ:

Μ. ΔΟΥΒΛΗ - Π. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
28ης Οκτωβρίου 41 (Στοά Καμπέρη)
Τηλ. 26510 20544 - 26510 27845
Ιωάννινα 454 44



ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ

– Η **Ευαγγελία Βολογιαννίδου** προσέφερε στο περιοδικό μας το ποσό των 100 ευρώ στη μνήμη του αγαπημένου συζύγου της **Χριστόφορου**.

– Η **Κοντοδήμου Ευγενούλα** προσέφερε στο περιοδικό μας το ποσό των 100 ευρώ στη μνήμη της αδερφής της **Βιργινίας Γιαννακού**.

Θερμές ευχαριστίες.

«Ζ»